

ΤΟΥΜΠΙΑΣ ΟΥΛΣΟΝ

ΕΧΕΙ ΤΙΜΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΟΥΗΔΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΠΟ
ΤΟ ΙΔΙΟ
ΑΙΜΑ
μυθιστόρημα

CRIME

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: AV SAMMA BLOD
Από τις Εκδόσεις Wahlström & Widstrand, Φαλούν 2016
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Από το ίδιο αίμα**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Tobias Olsson
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Ξενοφών Παγκαλιάς
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Σεβαστιάδου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχτά

© Tobias Olsson, 2015
Published by arrangement with Partners in Stories Stockholm AB., Sweden
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: C Salisbury/Shutterstock,
Michael Trevillion/Trevillion Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2017

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1663-2
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1664-9

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

ΤΟΥΜΠΙΑΣ ΟΥΛΣΟΝ

**ΑΠΟ
ΤΟ ΙΔΙΟ
ΑΙΜΑ**

*Μετάφραση από τα σουηδικά:
Ξενοφών Παγκαλιάς*

Στην Άνα και στον Άλγκοτ

Το πηγάδι στο Ραϊάνοβο ήταν γεμάτο από μέλη δολοφονημένων αντρών, γυναικών και παιδιών που έζηχναν.

Στο Κουρκούτ κλείδωσαν μέσα στο τζαμί 700 άντρες και τους έκαψαν ζωντανούς.

Στο Σαριγκιόλ εξανάγκασαν τους άντρες να μπουν σε βαγόνια τρένου και τους μετέφεραν από κει, ενώ οι γυναίκες και τα νεαρά κορίτσια βιάζονταν και εξευτελιζόνταν.

Πόσο μεγάλη παραφροσύνη μπορεί να δεχτεί κανείς;

Πόση βία;

Αυτός τα σκεφτόταν σιγνά. Τα ερωτήματα που αρνούνταν να εξαφανιστούν. Τις διηγήσεις και τις ιστορίες που άκουγε συνεχώς και τις λέξεις που είχαν χαραχτεί για πάντα στη μνήμη του.

Οι μαρτυρίες ήταν αληθινές. Οι λέξεις δεν είχαν καμία σημασία, υπήρχε μόνο η αδυσώπητη πραγματικότητα. Δε χρειαζόταν ούτε καν να υπερβάλει.

Ανάγκασαν με τη βία τις γυναίκες στο Κουρκούτ να κοιτάζουν τους άντρες τους που καίγονταν. Εξαναγκάστηκαν να ακούνε τις φωνές από τον θάνατο που πλησίαζε, εξαναγκάστηκαν να βλέπουν τους άντρες και τους γιους τους να γίνονται ζωντανά δαδιά. Εκτελούσαν αυτούς που προσπάθησαν να διαφύγουν, και μετά οι δρόμοι ήταν γεμάτοι ανθρώπινα κομμάτια: μισοκαμένα χέρια και πόδια, απανθρακωμένα κεφάλια και καμένο δέριμα.

Στην Πλανίτσα οι αντάρτες ήταν ακόμα πιο απάνθρωποι. Όταν οι άντρες είχαν καεί μέσα στο τοπικό τζαμί, ακολούθη-

σε η ίδια μοίρα και για τις γυναίκες. Τις μάζεψαν στην πλατεία του χωριού και τις έκαψαν ζωντανές.

Το ένα χωριό μετά το άλλο σφαγιάστηκε. Το ένα σπίτι μετά το άλλο καταστράφηκε. Τίποτα δε γλίτωσε.

Οι βιασμοί ήταν συστηματικοί. Μικρά, απροστάτευτα παιδιά τα συνέθλιβαν πάνω στους τοίχους. Ένας ηγέτης των ανταρτών έκοψε δύο δάχτυλα από έναν άντρα, ανακάτεψε το αίμα με ρακή και τον εξανάγκασε να το πιει.

Σφαγές παντού.

Στη Στρουμνίτσα χωρίστηκαν οι άντρες σε δύο ομάδες, κι αυτοί που δεν ήταν αρεστοί οδηγήθηκαν στο σφαγείο. Τους έκοψαν τα αυτιά και τη μύτη προτού τους σκοτώσουν, ο πόνος πρέπει να ήταν αβάσταχτος, το πάτωμα είχε γίνει κατκόκκινο από το ανθρώπινο αίμα.

Στις Σέρρες λεηλατήθηκαν σπίτια και μαγαζιά που ανήκαν στις μειονότητες. Εκατοντάδες χιλιάδες φυγάδες θανατώθηκαν, παιδιά βιάστηκαν, και οι ανεπιθύμητοι συνελήφθησαν στα καφενεία της πόλης, εξευτελίστηκαν και μαστιγώθηκαν δημόσια. Οι δρόμοι γέμισαν πτώματα, και από την κακοσμία των αποσυντεθειμένων πτωμάτων ήταν αδύνατο να αναπνεύσει κανείς.

Έτσι εκδιώκει κανείς έναν λαό.

Έτσι οικοδομεί κανείς μια χώρα.

Έτσι πραγματοποιεί κανείς μια εθνική κάθαρση.

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ τα αυτιά, πάντα τα μάτια και τα αυτιά υποφέρουν περισσότερο.

Ο Γιούναταν Σάντλερ δεν μπόρεσε να αποφύγει τον συριστικό ήχο, ένα έντονο υπόκωφο κουδούνισμα που δεν έλεγε να σταματήσει. Ένωθε τσούξιμο στα μάτια, πίεση στα βλέφαρα, και τα δάκρυα συνέχιζαν να τρέχουν.

Η πρώτη βόμβα μολότοφ πέρασε πάνω από το συγκεντρωμένο πλήθος, και ακολούθησε ήχος από σπασμένα γυαλιά. Οι φλόγες απλώθηκαν στην ασφαλτο, και πολλοί αστυνομικοί οπισθοχώρησαν αστραπιαία, για να αποφύγουν τα κομμάτια των γυαλιών και τις φλόγες, αλλά ύστερα ήρθε η άμεση αντίδρασή τους. Σαν να τους δόθηκε διαταγή, η ομάδα καταστολής ήταν παραταγμένη σε σειρές με στρατιωτική πειθαρχία και έτοιμη για μάχη.

Τα κλομπ χτυπούσαν το πλεξιγκλάς, η διαφανής προστατευτική μάσκα ήταν κατεβασμένη και οι αντιασφυξιογόνες μάσκες έτοιμες. Το πλήθος αντέδρασε με πανικό, το μεγαλύτερο μέρος του έτρεξε προς τα πίσω, μακριά από την αστυνομία, αλλά υπήρχε και μια ομάδα που κινήθηκε προς τα εμπρός και επιτέθηκε. Ξαφνικά ο Γιούναταν βρισκόταν κάπου στη μέση, αποκλεισμένος ανάμεσα σε δύο ομάδες που μάχονταν.

Πετούσαν τη μια μετά την άλλη τις βόμβες μολότοφ στους αστυνομικούς, το περιεχόμενο έπαιρνε αμέσως φωτιά μόλις έσπαγαν τα μπουκάλια. Στη συνέχεια ήρθε η απάντηση: δυνατοί ήχοι από βόμβες κρότου-λάμψης και ασφυξιογόνα αέρια απλώθηκαν πάνω στην πλατεία και προκάλεσαν ακόμα περισσότερη σύγχυση.

Επικρατούσε χάος.

Απόλυτο χάος.

Προσπάθησε να πάει προς τα πίσω για να απομακρυνθεί από κει, αλλά τα ασφυξιογόνα αέρια το καθιστούσαν αδύνατο. Η αναπνοή έγινε δυσκολότερη, και βήχοντας, αναγκάστηκε να πέσει στα γόνατα.

Οι συντεταγμένες σειρές των αστυνομικών είχαν σπάσει, κι έναν νεαρό διαδηλωτή τον κλοτσούσαν και τον χτυπούσαν πολλοί αστυνομικοί. Μια ομάδα ακτιβιστών ανταπέδωσε με ρόπαλα και γυάλινα μπουκάλια, κι όταν ένας από τους αστυνομικούς χτυπήθηκε στην πλάτη από μια βόμβα μολότοφ, η βία κλιμακώθηκε ακόμα περισσότερο.

Ο Γιούναταν προσπάθησε να σηκωθεί για να διαφύγει, μπουσούλισε πρώτα στο έδαφος, αλλά στο τέλος κατάφερε να σηκωθεί στα πόδια του και να βάλει στόχο ένα ξενοδοχείο μερικές εκατοντάδες μέτρα μακριά.

Η αστυνομία είχε αναδιοργανωθεί ακόμα πιο πολύ, και τώρα πια δεν υπήρχε κανένα έλεος στις ενέργειές της. Τον ήχο από τα λαστιχένια κλομπ που έπεφταν πάνω σε ανθρώπινα κορμιά ακολούθησαν απεγνωσμένες φωνές και στριγκλιές. Το στόμα των αστυνομικών σκύλων άρπαζε χέρια και πόδια, και οι ασπίδες χρησιμοποιούνταν για να πετούν κάτω όσους έβρισκαν στον δρόμο τους – πετούσαν κάτω ειρηνικούς διαδηλωτές, και οι περαστικοί στριμώχνονταν μπροστά στις προσόψεις των κτιρίων.

Αυτός έπρεπε να διαφύγει και να βρει ένα ασφαλές μέρος, αλλά οι πόρτες του ξενοδοχείου ήταν κλειδωμένες, ενώ

από τα μεγάλα παράθυρα περίεργοι τουρίστες κοιτούσαν έξω τις συμπλοκές σαν να έβλεπαν μια ταινία στον κινηματογράφο ή κάποιο δελτίο ειδήσεων στην τηλεόραση.

Γύρισε, ζύγισε τις εναλλακτικές λύσεις και μετά συνέχισε προς τους πίσω δρόμους και τα σοκάκια γύρω από την πλατεία Συντάγματος. Πίσω του ο καπνός ήταν πυκνός –μαύρος από τις βόμβες μολότοφ και ασπρόγκριζος από τα ασφυξιογόνα αέρια των αστυνομικών– αλλά όσο πιο πολύ απομακρυνόταν, τόσο πιο μακρινές ακούγονταν οι σειρήνες της αστυνομίας και τα γαβγίσματα των σκύλων.

* * *

Κατόπιν ο Γιούναταν Σάντλερ καθόταν σ' ένα ουζερί στην Πλάκα και ολοκλήρωνε το άρθρο του για την εφημερίδα.

Τον είχαν στείλει στην Αθήνα για να παρακολουθήσει ακόμα μία από τις πάμπολλες διαδηλώσεις εναντίον των μέτρων λιτότητας και των απολύσεων. *Κατάγραψε λόγια καθημερινών ανθρώπων. Και βρες ένα καλό στόρι*, όπως είχε πει η Σόνια Σαάρινεν προτού αυτός φύγει από τη σύνταξη της εφημερίδας για να πάρει το τρένο για την Αρλάντα, το αεροδρόμιο της Στοκχόλμης. Ασφαλώς και είχε λάβει η υπεύθυνη των ειδήσεων τη δακρύβρεχτη οπτική των γεγονότων που είχε ζητήσει – η πολιτική περικοπών είχε οδηγήσει σε ανεργία ένα ποσοστό μεγαλύτερο από 20%, και δεν ήταν καθόλου δύσκολο να βρεθούν δημόσιοι υπάλληλοι που είχαν χάσει τη δουλειά τους ή μικροεπιχειρηματίες που είχαν κλείσει τα καταστήματά τους. Επιπλέον δεν ήταν καθόλου δύσκολο να βρεθούν συνταξιούχοι που δεν είχαν την οικονομική ευχέρεια να αγοράσουν τα φάρμακά τους ή άρρωστοι που δεν είχαν λεφτά για την ιατρική τους περίθαλψη. Το άρθρο, λίγο πολύ, είχε γραφτεί από μόνο του.

Αλλά ύστερα κάτι είχε συμβεί, η ατμόσφαιρα ξαφνικά εί-

χε γίνει απειλητική, η διαδήλωση είχε αλλάξει χαρακτήρα και από μια ειρηνική οικογενειακή γιορτή είχε εξελιχθεί σε μια βίαιη συμπλοκή με την αστυνομία.

Οι μασκοφόροι διαδηλωτές είχαν έρθει από τους παράπλευρους δρόμους, κι όταν η διαδήλωση είχε φτάσει στην πλατεία Συντάγματος, μπροστά από το κτίριο της Βουλής, βρέθηκαν αντιμέτωποι με τον σιδερένιο κλοιό των αστυνομικών δυνάμεων. Στην αρχή ήταν σιωπηλός πόλεμος χαρκαωμάτων, όπου και οι δύο πλευρές περίμεναν η μια την άλλη, αλλά όλα ξέφυγαν από κάθε έλεγχο μόλις έπεσε η πρώτη βόμβα μολότοφ.

Ο ίδιος ήξερε από προηγούμενη εμπειρία πως η επίδραση των ασφυξιογόνων στα μάτια και στην αναπνοή θα υποχωρούσε, αλλά ακριβώς τώρα, εκεί όπου καθόταν στη σκιά της Ακρόπολης με ένα ποτήρι ούζο κι ένα πιάτο με μεζέδες μπροστά του, έβριζε επειδή δεν ήταν πιο προσεκτικός.

Σαράντα τρεις διαδηλωτές και οχτώ αστυνομικοί τραυματίες ο απολογισμός, ενώ η αξία των κατεστραμμένων περιουσιών δεν μπορεί ακόμα να προσδιοριστεί. Υπάρχουν καμένα αυτοκίνητα της αστυνομίας, φασφοντάδικα που είναι τελείως κατεστραμμένα, τράπεζες που είναι γεμάτες μουντζούρες και λεηλατημένα καταστήματα – η εκπρόσωπος της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης δεν περίμενε να περάσουν παραπάνω από μερικά δευτερόλεπτα προτού δηλώσει τη σοβαρότητα των επεισοδίων. Ποιος φέρει την ευθύνη; τη ρώτησε μόλις τηλεφώνησε, και η απάντηση ήρθε αμέσως. Οι διαδηλωτές, φυσικά. Όταν ανέφερε την άσκηση υπερβολικής βίας από την πλευρά της αστυνομίας και είπε πως αθώοι άνθρωποι είχαν κακοποιηθεί, η εκπρόσωπος εκνευρίστηκε και αποκρίθηκε πως η αστυνομία αναγκάστηκε απλώς να αμυνθεί.

Το ίδιο μήνυμα επαναλήφθηκε και στη σύντομη ανακοίνωση που δημοσιοποιήθηκε: «Η Ελληνική Αστυνομία πειθαρχεί, φυσικά, στο σύνταγμα κι έχει καθήκον να προστατέψει

τους δημοκρατικούς φορείς, την ελευθερία και τα δικαιώματα των πολιτών».

Εξόφθαλμες μαλακίες: κανένας απ' όσους είχαν παρευρεθεί στη διαδήλωση δε θα μπορούσε να ισχυριστεί πως η αστυνομία είχε κάνει καλή δουλειά, αλλά δεν ήταν διόλου απρόσμενο το ότι δεν παραδέχτηκαν πως η δική τους στρατηγική είχε επιδεινώσει την κατάσταση.

Ο Γιούναταν το είχε δει πολλές φορές πρωτότερα: στην καλύτερη περίπτωση η διοίκηση της αστυνομίας θα έκανε μια εσωτερική έρευνα, η οποία αργότερα θα κατέληγε σε κάποιο συρτάρι γραφείου. Πιθανώς να επιβάλλονταν πειθαρχικές ποινές σε μερικούς αστυνομικούς για να ικανοποιηθεί η κοινή γνώμη, αλλά αυτό ήταν όλο. Η διοίκηση της αστυνομίας δε θα αναγκαζόταν να βρεθεί υπόλογη, δεν ήταν λανθασμένο το σύστημα.

Ήπια την τελευταία γουλιά και σηκώθηκε από το τραπέζι. Από μακριά μπορούσε ακόμα να ακούσει τις σειρήνες της αστυνομίας από την πλατεία Συντάγματος και τις κοντινές λεωφόρους, αλλά εδώ, στα τουριστικά σοκάκια της Πλάκας, η ζωή συνεχιζόταν ως συνήθως. Οι πλανόδιοι πωλητές πουλούσαν τα ίδια μπιχλιμπίδια όπως σε όλες τις μεγαλουπόλεις της Ευρώπης, και οι κράχτες των εστιατορίων προσπαθούσαν να προσελκύσουν τους τουρίστες με φράσεις όπως «σπιτικό φαγητό» και «ελληνικές σπεσιαλιτέ». Στη γωνία Αδριανού και Υπερείδου αγόρασε ένα χωνάκι φρεσκοψημένα κάστανα από έναν ηλικιωμένο άντρα και περίμενε να του δώσει ρέστα μερικά ψιλά. Ο ήχος από τις βόμβες κρότου-λάμψης θύμιζε τις συμπλοκές, αλλά ο ίδιος βρισκόταν πολύ μακριά τώρα και δεν ήθελε να γυρίσει ξανά εκεί. Το άρθρο ήταν έτοιμο, και προτίμησε την ησυχία του ξενοδοχείου. Αν και στη διαδήλωση είχαν γίνει έκτροπα, η βία δεν ήταν κάτι που πραγματικά θα επισημαινόταν. Ήταν καλή για την εφημερίδα, οι εικόνες ήταν δραματικές, ενώ οι αφηγήσεις των

αυτοπτών μαρτύρων δίνουν πάντα ζωή στο θέμα, αλλά επειδή ήταν μια διαδήλωση σε μια ευρωπαϊκή πρωτεύουσα, όσο βίαιη και να ήταν, αυτό δεν ήταν κάτι που τον ενθουσίαζε.

Το αντίθετο.

Είχε κάνει ρεπορτάζ από τη Σερβία, το Αφγανιστάν, το Ιράκ, τη Λιβύη, την Ουκρανία και τη Συρία. Καθόταν σ' ένα δωμάτιο ξενοδοχείου στο Βελιγράδι την ίδια στιγμή που τα αεροπλάνα του NATO έριχναν τις βόμβες τους στην πόλη. Άκουγε τις αντιαεροπορικές προειδοποιητικές σειρήνες, ένας συριστικός ήχος, και ύστερα ακολουθούσαν οι εκρήξεις, μια στήλη φωτός ανέβαινε προς τον ουρανό από κει όπου είχαν πέσει οι βόμβες. Είχε πάει στην Καμπούλ μερικές μέρες αφότου οι Ταλιμπάν είχαν φύγει από την αφγανική πρωτεύουσα. Είχε ακολουθήσει τους Αμερικανούς στρατιώτες στη Βαγδάτη μετά την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ, είχε δει τη λεηλασία των υπουργείων και των οργανισμών, είχε στείλει ραπόρτα για τους ανεκτίμητους θησαυρούς που εξαφανίστηκαν από τα μουσεία της πόλης και είχε γράψει για τις συνεχείς διακοπές ρεύματος και για τη βία στους δρόμους. Τον αποκαλούσαν απελευθερωτικό πόλεμο, ενώ τις ίδιες λέξεις χρησιμοποίησε και ο ρωσικός στρατός όταν εισέβαλε στην Κριμαία. Μετά την προσάρτηση είχε πάει στην Οδησό και στη Σεβαστούπολη και είχε δει τα καμένα κτίρια, είχε ακούσει την εθνικιστική ρητορεία, είχε δει τους Ρώσους στρατιώτες και τα τανκς στους δρόμους. Παρόμοια τανκς είχαν εισβάλει στις λιβυκές και συριακές πόλεις όταν η Αραβική Άνοιξη μετατράπηκε σε εμφύλιο πόλεμο και οι δικτάτορες έστρεψαν τα όπλα τους εναντίον των λαών τους. Τα οδοφράγματα ήταν θανατηφόρα, δεν ήξερε κανένας ποτέ προκαταβολικά με ποιον ήταν αλληλέγγυοι οι στρατιώτες, αν ανήκαν στην κυβερνητική πλευρά ή σ' αυτήν των ανταρτών, και στον παραθαλάσσιο δρόμο μεταξύ Τρίπολης και Βεγγάζης τον είχαν βγάλει από το αυτοκίνητο και του είχαν κολλήσει ένα αυτόματο στον κρόταφο.

Καλά πήγε στο τέλος –ο διερμηνέας κατάφερε να τους πείσει να τον αφήσουν– αλλά πλήρωνε τώρα το τίμημα. Οι εφιάλτες τον έκαναν να ξυπνάει τις νύχτες μούσκεμα στον ιδρώτα, και η θεραπεία που πλήρωνε η εφημερίδα δε βοηθούσε. Είχε καθίσει με τις ώρες προσπαθώντας να εξηγήσει την αίσθηση, είχε απαντήσει υπομονετικά στις ερωτήσεις για το πώς ένιωθε και σκεφτόταν, αλλά δεν κατάφερε να πλησιάσει την ψυχολόγο. Εκείνη φρόντισε να του συνταγογραφήσει ένας γιατρός υπνωτικά χάπια. Φυσικά και κοιμόταν καλύτερα από τότε που έπαιρνε τα χάπια με ένα ποτήρι νερό, αλλά δυσκολευόταν να συγκεντρωθεί στη διάρκεια της μέρας, ήταν απών και αφηρημένος. Αντιδρούσε αργά, αισθανόταν βαρύ το σώμα του και δεν μπορούσε να περπατήσει γρήγορα. Μακροπρόθεσμα το να καταπίνει χάπια ήταν επικίνδυνο και αφόρητο και ίσως έπρεπε να μείνει στη Σουηδία, να κάνει μια δουλειά γραφείου στη σύνταξη και να αφήσει κάποιον άλλο να ρισκάρει τη ζωή του. Αλλά αυτό δεν του ταίριαζε.

Ήξερε ότι δεν υπήρχαν περιθώρια για λάθη, αλλά τα φάρμακα δημιουργούσαν ακριβώς αυτά τα περιθώρια. Ήταν οι παρενέργειες των υπνωτικών χαπιών, και τώρα ζούσε καθημερινά με αυτές τις συνέπειες.

2

Η ΛΙΒΙΑ ΚΕΛΕΡ ήταν έξαλλη.

Όχι εκνευρισμένη ή αγριεμένη – αλλά τόσο οργισμένη, που ήθελε να πετάξει το φλιτζάνι του καφέ στον τοίχο και να ουρλιάξει. Ο Πιάτρο Ραντζίνα ήταν νεκρός. Φυλακισμένος και βασανισμένος από την Ασφάλεια της Λευκορωσίας, παραμορφωμένος σε βαθμό που δεν αναγνωριζόταν, κακοποιημένος μέχρι θανάτου.

Θυμόταν την πρώτη φορά που συναντήθηκαν. Αυτός είχε χωθεί βαθιά μέσα στην πολυθρόνα του γραφείου της στο δικηγορικό γραφείο της Στοκχόλμης και είχε διηγηθεί την ιστορία του χωρίς να κομπιάσει καθόλου στη διάρκεια της αφήγησης του. Η Λίβια είχε ακούσει το ίδιο πράγμα πολλές φορές προηγουμένως: θέληση για πολιτική αλλαγή, μια αφύπνιση που έπαιρνε χρόνο για το δύσκολο πρώτο βήμα, το βήμα που όλοι έπρεπε να κάνουν, αυτό που ίσως αρχίζει με μια απλή συνομιλία με κάποιον συνάδελφο στη δουλειά ή με έναν γείτονα, αλλά που με το πέρασμα του χρόνου οδηγεί σε κάτι μεγαλύτερο – σε διανομή προκηρύξεων και σε διαδηλώσεις, σε μυστικές συναθροίσεις και σε κρυφούς τόπους συναντήσεων. Και μετά: για την τρομερή μύχια αίσθηση, την απελευθερωτική, ώστε να κάνει κάποιος κάτι και να αποτελέσει μέ-

ρος κάποιου μεγαλύτερου πράγματος, να παλέψει για μια αλλαγή και να υψώσει ανάστημα εναντίον μιας αποτροπαιχς κυβέρνησης κι ενός αδίστακτου δικτάτορα.

Ο Πιάτρο Ραντζίνα είχε κάνει μια επιλογή.

Δεν μπορούσε να κάθεται ακίνητος και να βλέπει όταν η δικτατορία χτυπούσε βίαια τις διαδηλώσεις ή όταν η Ασφάλεια άρπαζε κόσμο από το κρεβάτι του στη μέση της νύχτας, όταν παιδιά έβλεπαν τους γονείς τους να οδηγούνται στις φυλακές και να βασανίζονται ή όταν γονείς μάταια έψαχναν για τους γιους και τις κόρες τους.

Δεν είχε υπάρξει κάποια εναλλακτική λύση.

Αυτός είχε δραστηριοποιηθεί στο δημοκρατικό κίνημα, είχε οργανώσει διαδηλώσεις και ήταν υπεύθυνος για την παράνομη εφημερίδα που πρόβαλλε τις θέσεις τους.

Υπήρχε αισιοδοξία και πίστη μέσα στο κίνημα πως μια πραγματική αλλαγή ήταν δυνατή. Όλο και περισσότερα μέλη συνέρρεαν, και τα φοιτητικά δωμάτια αντικαταστάθηκαν από μεγαλύτερες αίθουσες συγκεντρώσεων. Ο καπνός ήταν πάντα πυκνός στα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα των οικοδομικών συγκροτημάτων στο Φρουνζιένσκι και στο Μασκόφσκι, και στο τέλος δεν υπήρχαν θέσεις για να καθίσει κανείς. Οι πολιτικές συζητήσεις δεν ήταν μόνο διεγερτικές, ήταν το ζωτικό αίμα που χρειαζόταν ο ίδιος για να υπερνικήσει τον φόβο. Η υποστήριξη και η συντροφικότητα τον ενδυνάμωναν, κι έτσι μπορούσε να ζήσει με τη σκέψη πως ίσως ήταν η σειρά του την επόμενη φορά.

Εν πάση περιπτώσει, αυτό νόμιζε.

Τουλάχιστον, έως τη στιγμή που πραγματικά συνάντησε την Ασφάλεια.

Έπρεπε να έχει δει το αυτοκίνητο έξω από την πόρτα κι έπρεπε να έχει καταλάβει ότι κάποιος τον περίμενε, αλλά το μυαλό του βρισκόταν αλλού. Δεν ήταν αρκετά προσεκτικός, κι όταν ανέβηκε στο διαμέρισμά του, ήταν ήδη αργά. Η πόρ-

τα ήταν ανοιχτή, κι αυτός προσπάθησε να φύγει από τη σκάλα, αλλά στον κάτω όροφο στεκόταν ένας ασφαλίτης και του έκοψε τον δρόμο.

Η περιβόητη αμερικανική φυλακή ήταν ακριβώς τόσο ωμή όσο έλεγαν πως ήταν. Τον ανάγκασαν να σταθεί όρθιος, γυμνός σ' ένα τόσο κρύο δωμάτιο, όπου από την οροφή κρέμονταν σταλακτίτες από πάγο. Το θερμόμετρο έδειχνε μείον είκοσι βαθμούς, αλλά δεν του επέτρεπαν να κινηθεί διόλου ούτε να αλλάξει θέση. Μασκοφορεμένοι φρουροί τον απειλούσαν με ηλεκτρικά κλομπ, κι όταν αυτός δεν άντεξε άλλο κι έπεσε κάτω, τον κακοποίησαν.

Στη συνέχεια οι φρουροί γελούσαν, ένα γέλιο που ποτέ του δε θα ξεχνούσε.

Οι ανακρίσεις διήρκεσαν μία εβδομάδα, αλλά η Ασφάλεια δεν είχε στοιχεία εναντίον του –τουλάχιστον, όχι τότε– και γι' αυτό τον άφησαν να φύγει.

Πέρασαν πολλές μέρες ώσπου να μπορέσει να περπατήσει και πάλι. Σχεδόν δεν μπορούσε να δει, να μιλήσει και ήξερε πως αυτό ήταν μόνο η αρχή. Όταν πιάσει κάποιον το ραντάρ της Ασφάλειας, δεν τον αφήνει ποτέ πια.

Συνήθιζε να στέκεται στο παράθυρο του διαμερισμάτος του στον έβδομο όροφο, στο Μινσκ, και να κοιτάζει κάτω τα παιδιά που έπαιζαν. Στην άλλη πλευρά της παιδικής χαράς ήταν πάντα παρκαρισμένη μια μαύρη BMW με φιμέ τζάμια.

Ήταν προφανές ποιοι κάθονταν εκεί μέσα, προφανές σε ποιον ανήκε το αυτοκίνητο.

Η Ασφάλεια τον παρακολουθούσε από τη στιγμή που έφυγε από την αμερικανική φυλακή. Η BMW ακολουθούσε σε μικρή απόσταση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής έως το διαμέρισμά του, και ήταν προφανές πως ήθελαν να τη δει. Η επιλογή μάρκας αυτοκινήτου δεν ήταν τυχαία – το γερμανικό αυτοκίνητο πολυτελείας ξεχώριζε ανάμεσα σε όλα τα Volga και Vaz που υπήρχαν στο τετράγωνο όπου έμενε. Απλώς δεν

μπορούσε να διαφύγει της προσοχής κάποιου. Και η γνώση πως η Ασφάλεια τον παρακολουθούσε τον επηρέαζε όλο και περισσότερο.

Δεν τολμούσε ούτε έξω να βγει, δεν τολμούσε να τηλεφωνήσει στους φίλους του ούτε και να ειδοποιήσει κάποιον ότι τον είχαν αφήσει.

Στεκόταν επί ώρες στο παράθυρο και αναρωτιόταν τι θα έκανε, κι όταν στο τέλος αποφάσισε, τότε ήταν εύκολο. Δεν είχε καμία επιλογή.

Όταν το αεροπλάνο προσγειώθηκε στην Αρλάντα έπειτα από μία εβδομάδα, παρέμεινε στη θέση του ώσπου να κατέβουν όλοι οι υπόλοιποι επιβάτες. Είχε επιζήσει και ήταν εδώ στη Σουηδία, όπου θα δημιουργούσε μια νέα ζωή. Υποσχέθηκε στον εαυτό του να μην ξεχάσει ποτέ τι του είχε κάνει η δικτατορία, αλλά σκεφτόταν να παλέψει από την ασφάλεια που του παρείχε μια άλλη χώρα, εκεί όπου η πίστη του δε χρειαζόταν να σκιαάζεται από τον φόβο.

Αυτό ήταν το όνειρό του, η ελπίδα του, αλλά αυτό δεν έγινε ποτέ.

Η Λίβια Κέλερ θυμόταν τότε που ήρθε η πρώτη απόρριψη. Ο Πιάτρο Ραντζίνα είχε κουνήσει μόνο το κεφάλι του, σαν να μην πίστευε πως ήταν αλήθεια.

Αυτή ήταν η αρχή ενός πεντάχρονου αγώνα εναντίον των σουηδικών υπηρεσιών. Απέρριπταν τη μια φορά μετά την άλλη την αίτηση ασυλίας, και μέσα στην απόγνωσή του έστελνε κι άλλες αιτήσεις με ψεύτικη ταυτότητα, και στη Σουηδία και στη Μεγάλη Βρετανία. Φυσικά, το ανακάλυπταν – τα δικτυλικά αποτυπώματα και τα στοιχεία στα αρχεία των υπηρεσιών δεν του παρείχαν την παραμικρή πιθανότητα, αλλά ο φόβος να τον στείλουν πίσω στη Λευκορωσία ήταν τόσο ισχυρός, που τον έκανε να μη διστάζει μπροστά σε τίποτα.

Η Λίβια προσπάθησε να ακουστεί πειστική, αλλά ούτε κι εκείνη ήξερε πώς θα τέλειωνε τούτο εδώ. Έκανε εφέσεις

και ακόνιζε τα επιχειρήματα, προσπαθούσε να βρει αποδείξεις για τα βασανιστήρια και να κάνει τις υπηρεσίες να καταλάβουν.

Αλλά τίποτα δε βοηθούσε.

Ο Πιάτρο Ραντζίνα συνήθιζε να εξηγεί αυτή την αίσθηση λέγοντας πως ήταν σαν να στεκόταν κανείς στην άκρη ενός γκρεμού και να ακούει την αντίστροφη μέτρηση πριν από το σκούντημα που σε στέλνει αμείλικτα στον θάνατο. Αυτό το περιέγραφε σαν να βρίσκεται κάποιος μπροστά σ' ένα μαύρο τείχος ή να είναι μόνος του μέσα σε μian ακυβέρνητη βάρκα στο πέλαγος, τότε που τα κύματα υψώνονται και περνούν πάνω από την κουπαστή κι εσύ καταλαβαίνεις ότι θα συμβεί το αναπόφευκτο.

Φοβόταν.

Αλλά ο φόβος δεν είναι επαρκής λόγος για την παροχή ασύλου.

Και στο τέλος οι σουηδικές υπηρεσίες έβαλαν τελεία στην υπόθεση.

Υπάρχουν, βέβαια, πάντα δύο πλευρές σε όλες τις ιστορίες. Εκεί όπου εκείνη έβλεπε έναν τρομαγμένο άνθρωπο ο οποίος ήξερε ότι θα πέθαινε αν τον έστελναν πίσω στη Λευκορωσία, οι υπηρεσίες έβλεπαν έναν ενοχλητικό νεαρό άντρα που μάλωνε πολύ και δε συμμορφωνόταν με τις σουηδικές αποφάσεις.

Το δικαστήριο υποθέσεων πολιτικού ασύλου συμφωνεί με το πόρισμα της Κεντρικής Διεύθυνσης Αλλοδαπών, ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις προσωπικές συνθήκες του Πιάτρο Ραντζίνα και τις λοιπές καταστάσεις που έχουν παρουσιαστεί αναφορικά με το θέμα, υπάρχει λόγος υποψίας ότι αυτός θα προσπαθήσει να κρυφτεί, έγραψε το δικαστήριο σε απόφασή του κι έθεσε υπό κράτηση τον Πιάτρο.

Αυτή ήταν μια απόφαση που ο ίδιος δεν μπορούσε να αποδεχτεί.

Από έγγραφα της δικογραφίας προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: όταν ο Πιάτρο Ραντζίνα βρισκόταν στο Νοσοκομείο Λεβενστρέμσκα, δοκίμασε να δραπετεύσει και πρόβαλε αντίσταση όταν το προσωπικό της Κεντρικής Διεύθυνσης Αλλοδαπών που τον συνόδευε προσπάθησε να τον εμποδίσει. Ο Πιάτρο Ραντζίνα έκανε τοιοιτοτρόπως προσπάθεια να ξεφύγει τρέχοντας από το προσωπικό της Κεντρικής Διεύθυνσης Αλλοδαπών, αποφάνθηκε το ίδιο δικαστήριο έπειτα από μία εβδομάδα με νέα του απόφαση κι έβαλε τον Πιάτρο σε κελί απομόνωσης.

Ούτε κι αυτό βοήθησε να αρθεί ο φόβος του πως θα απελαθεί.

Συνέχισε τον αγώνα του, αλλά οι υπηρεσίες είχαν μόνο έναν στόχο: αυτός θα έφευγε από τη Σουηδία. Με οποιοδήποτε τίμημα.

Διακοπή εκτέλεσης της απόφασης εξαιτίας συμπλοκής, γι' αυτό και ειδική ναύλωση αεροσκάφους. Ο Π ήταν έγκλειστος στο Σωφρονιστικό Ίδρυμα Εστερόκερ, εκεί όπου προξένησε επανειλημμένως επεισόδια. Ο Π δεν ήθελε να συμβάλει στην εκτέλεση της απόφασης. Τη μέρα της αναχώρησης, όμως, όλα ήταν καλά. Ο Π παρελήφθη από το κελί απομόνωσης και του τοποθετήθηκαν χειροπέδες. Πήγαμε στο αεροδρόμιο Μπρόμα και ταξιδέψαμε με το ναυλωμένο αεροσκάφος στο Μινσκ. Ο Π ήταν ήσυχος στη διάρκεια του ταξιδιού, φτάσαμε στο Μινσκ ώρα 13.15. Παρουσίασα το θέμα στην αστυνομία εκεί, και υποδέχτηκαν τον Π δίχως κανένα πρόβλημα.

Πράγματι, αυτά ήταν γραμμένα στην αναφορά εκτέλεσης της απόφασης: Παρουσίασα το θέμα στην αστυνομία εκεί, και υποδέχτηκαν τον Π δίχως κανένα πρόβλημα.

Η Λίβια διάβασε την ίδια φράση πολλές φορές.

Μετά πέταξε την άδεια κούπα του καφέ στον τοίχο.

Στο ναυλωμένο αεροσκάφος βρίσκονταν τρία άτομα των σουηδικών υπηρεσιών, αλλά δεν αναφερόταν τίποτα στο έγ-

γραφο για το πόσοι Λευκορώσοι αστυνομικοί τούς περίμεναν.

Από τότε που πήρε στα χέρια της το έγγραφο, αναρωτιόταν αν το προσωπικό που πραγματοποίησε τη μεταγωγή στο Μινσκ πίστευε πραγματικά πως ένα άτομο που ανήκε στην αντιπολίτευση και είχε δραστηριοποιηθεί ενεργά κατά της δικτατορίας θα είχε την παραμικρή πιθανότητα εναντίον ενός από τα πλέον απολυταρχικά καθεστώτα του κόσμου. Ήταν πραγματικά τόσο αφελείς και τα είπαν όλα στην Ασφάλεια της Λευκορωσίας και ύστερα έφυγαν από κει σαν να μην είχε συμβεί τίποτα; Τι είχαν πει τελικά στους Λευκορώσους αστυνομικούς στο αεροδρόμιο του Μινσκ; Και τι είχε σκεφτεί εντέλει η Αστυνομία της Λευκορωσίας; Πόσο πολύ είχαν γελάσει πίσω από την πλάτη των Σουηδών;

Δεκατρείς μέρες αφότου ο Πιάτρο Ραντζίνα οδηγήθηκε με χειροπέδες και με ναυλωμένο αεροσκάφος από τις σουηδικές υπηρεσίες στη Λευκορωσία ήταν νεκρός. Αυτοκτονία είχε πει το λευκορωσικό καθεστώς, βασανιστήρια είπαν οι συγγενείς, τα ΜΜΕ, οι ανθρωπιστικές οργανώσεις και οι νομικοί.

Ο Πιάτρο είχε οδηγηθεί ακόμα μία φορά στην περιβόητη αμερικανική φυλακή.

Σχεδόν δύο εβδομάδες βασανιζόταν από την Ασφάλεια προτού τα ανεπούλωτα τραύματα τον οδηγήσουν στον θάνατο.

Θάφτηκε αργότερα σε κάποιο νεκροταφείο στο Μινσκ.

3

ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ Ο ΠΙΟΥΝΑΤΑΝ Σάντλερ λάτρευε τις αποστολές στο εξωτερικό. Λάτρευε να νιώθει την αδρεναλίνη τον καιρό που έγραφε από τον πόλεμο στο Αφγανιστάν ή όταν ήταν ένας από τους πρώτους που μπήκε στη Βαγδάτη μετά την εισβολή. Αισθανόταν πάντα έξαψη όντας παρών εκεί όπου λάμβαναν χώρα τα γεγονότα, νιώθοντας να γράφεται ιστορία και μπορώντας να πει «Ήμουν εκεί». Έκανε το εγώ του να φουσκώνει από περηφάνια, κι όταν ήταν νεότερος, μπορούσε να δουλεύει χωρίς διακοπές, ασταμάτητα. Τότε υπήρχε μια ώθηση, ένα γαμώτο, του οποίου νιώθει την έλλειψη τώρα.

Ναι, του λείπει τώρα.

Τέτοια σκεφτόταν τις άγρυπνες νύχτες όταν ήταν ξαπλωμένος σε δωμάτια ανώνυμων ξενοδοχείων. Είχε πιστέψει πως ήταν πολύ δυνατός και είχε αυτό που απαιτούνταν, αλλά δεν ήταν πια έτσι.

Παλιότερα ήταν αυτές οι ίδιες οι αποστολές στο εξωτερικό που ήταν σημαντικές. Είχε πάντα έτοιμη μια τσάντα, πάντα δολάρια στο σπίτι, για να μη χρειαστεί να πάει σε κάποιο ανταλλακτήριο συναλλάγματος. Το να ελέγχει πως έχει το διαβατήριο στην τσέπη ήταν εξίσου αυτονόητο όπως το να πλένει τα δόντια του ή να κλειδώνει την εξώπορτα.

Ήταν πάντα έτοιμος, πάντα καθ' οδόν.

Αλλά τώρα πια οι αποστολές στο εξωτερικό ήταν μόνο μια πρόφαση για να αποφύγει να κάθεται στο στενόχωρο διαμέρισμα, εκεί όπου οι σκέψεις τον χτυπούσαν αμείλικτα. Δεν πίστευε πλέον πως ήταν ιδιαίτερα ευχάριστο, αλλά όσο κρατούσε απασχολημένο τον εαυτό του, μπορούσε τουλάχιστον να κρατήσει μακριά του τη δυσαρέσκεια. Ήταν πιο εύκολο να τρέπεται σε φυγή μέσα σε μια πόλη που δε γνώριζε, κι αυτό ήταν μια σκέψη που του ερχόταν ολοένα και περισσότερο – το να τρέπεται σε φυγή.

Οι επιβάτες είχαν αλλάξει ποιότητα. Κάθε νύχτα αισθανόταν την παγωμένη κάννη στον κρόταφο, αλλά έβλεπε επίσης και το πρόσωπο του κοριτσιού. Αυτό, βέβαια, είχε συμβεί πολύ αργότερα, σε άλλη χώρα, αλλά ίσως όλα αυτά είχαν να κάνουν τελικά με τον θάνατό της. Το κορίτσι έλεγε πάντα τα ίδια λόγια, κάθε νύχτα, μια καταγγελία στην οποία δεν ήταν δυνατόν να προβάλλει αντίσταση.

Γιατί με άφησες να πεθάνω; Εμένα, ένα παιδί, γιατί δε με έσωσες;

Όταν αυτός δεν απαντούσε, εκείνη ύψωνε τη φωνή της και στο τέλος ούρλιαζε στον αέρα. Το πρόσωπό της παρामορφωνόταν από πόνο και απελπισία και ξαφνικά ήταν εκείνη που κρατούσε το όπλο, που πίεζε την κάννη στο κεφάλι του και πυροβολούσε. Το κλικ από τη σκανδάλη τον ξύπνησε, ήταν μούσκεμα στον ιδρώτα, και η καρδιά του βρογχοχτυπούσε.

Καθιστός στο κρεβάτι, προσπάθησε να πάρει ανάσα. Μόνο έπειτα από πολλά δευτερόλεπτα κατάλαβε πως αυτό που τον ξύπνησε ήταν το κινητό.

«Γιούναταν...» είπε έπειτα από έναν κάποιο δισταγμό.

«Είδες αυτό που συνέβη;» ρώτησε λαχανιασμένη η Σόνια Σάαρινεν.

«Η ώρα... Τι ώρα είναι;»

«Δεν έχει σημασία. Δεν το έχεις δει;»

Αυτός αναστέναξε.

Κάτι είχε συμβεί, μπορούσε να το ακούσει στην όλο έξαψη φωνή της υπεύθυνης των ειδήσεων και εκ πείρας ήξερε πως ήταν ανώφελο να φέρει αντίρρηση. Το ότι ήταν περασμένα μεσάνυχτα και είχε δουλέψει ήδη πολλές ώρες υπερωρίες δεν είχε καμία σημασία. Η Σόνια Σάαρινεν δεν υποχωρούσε ποτέ.

«Να δω τι;»

«Το ΤΤ* το ανέβασε πριν από λίγο. Ένας Σουηδός αστυνομικός έχει δολοφονηθεί σε κάποια τρύπα στη βορειοανατολική Ελλάδα. Προφανώς βρισκόταν εν ώρα υπηρεσίας, αλλά όλα είναι ακόμα πολύ μπερδεμένα».

Έπρεπε να συνέλθει, και μάλιστα γρήγορα. Ένας Σουηδός αστυνομικός; Ήταν σπάνιο να δολοφονούνται Σουηδοί αστυνομικοί εν ώρα υπηρεσίας, και μπορούσε να θυμηθεί μόνο μερικές τέτοιες περιπτώσεις τις τελευταίες δεκαετίες. Οι δύο αστυνομικοί που σκοτώθηκαν στο Μαλεξάντερ, η ανεξιχνίαστη δολοφονία ενός αστυνομικού στη διάρκεια ληστείας τράπεζας στο προάστιο της Στοκχόλμης Χεγκντάλεν και οι θανατηφόρες σφαίρες εναντίον ενός αστυνομικού σε κάποια περίπτωση άμεσης επέμβασης στην πόλη Νισέπινγκ ήταν οι περιπτώσεις που του ήρθαν πρώτες στη μνήμη. *Και τι σκατά κάνει ένας Σουηδός αστυνομικός στην Ελλάδα;* αναρωτήθηκε, όταν η Σόνια διέκοψε τις σκέψεις του.

«Πήγαινε εκεί. Το μέρος λέγεται Ορεοσιάδα. Έχω κανονίσει ήδη αεροπορικό εισιτήριο, έχεις τον αριθμό κράτησης στο μείλ σου. Aegean Airlines, το αεροπλάνο αναχωρεί στις 07.15, η πτήση μέχρι την Αλεξανδρούπολη διαρκεί καμιά ώρα και μετά ακόμα καμιά ώρα με νοικιασμένο αυτοκίνητο μέχρι

* Tidningarnas Telegrambyrå: πρακτορείο ειδήσεων. (Σ.τ.Μ.)

τα σύνορα. Ελπίζουμε πως θα είσαι ο πρώτος που θα φτάσει εκεί. Αν στείλουν άλλους ρεπόρτερ από τη Στοκχόλμη, αυτοί δε θα βρίσκονται εκεί πριν από το απόγευμα».

Ο Γιούναταν αναστέναξε πάλι.

Δε θα κοιμόταν περισσότερο αυτήν τη νύχτα.

Η ΩΡΑ ΗΤΑΝ περασμένη όταν η Λίβια έφυγε από το δικηγορικό γραφείο Ρέμπαχ & Σνέλμαν.

Συνέβαινε συχνά αυτό, να δουλεύει υπερωρίες ή να έρχεται στο γραφείο τα Σαββατοκύριακα για να δουλέψει. Πάντα υπήρχε κάποια υπόθεση που έπρεπε να επανεξετάσει, πάντα κάποια έφεση που έπρεπε να αποσταλεί, πάντα κάποια αίτηση που έπρεπε να διατυπωθεί σε οξύτερο τόνο.

Υπήρχαν πράγματα να κάνει, αλλά απόψε δεν είχε καταφέρει να δουλέψει.

Όχι μετά την τηλεφωνική επικοινωνία με τη μητέρα του Πιάτρο Ραντζίνα.

Μετά την πρώτη έκρηξη οργής κοιτούσε στο πουθενά. Καθόταν στην καρέκλα της και δεν μπορούσε να κάνει τίποτα. Μόνο έκλαιγε.

Είχε αποτύχει – μια αποτυχία που κόστισε μια ζωή.

Βέβαια δεν μπορούσε να γίνει κάποια σύγκριση, αλλά κατάλαβε τι εννοούσε ο Πιάτρο όταν το περιέγραφε σαν να βρίσκεται κάποιος μπροστά σ' ένα μαύρο τείχος. Οι αισθήσεις της είχαν σταματήσει να καταγράφουν αυτά που συνέβαιναν γύρω της. Δεν άκουγε το τηλέφωνο όταν χτυπούσε ή όταν οι συνάδελφοι γλιστρούσαν το κεφάλι τους μέσα από το άνοιγ-

μα της πόρτας και της έλεγαν *αντίο*. Υπήρχε μόνο ένα σκοτάδι, το οποίο δεν ήξερε πώς να διαχειριστεί.

Έπρεπε να κάνει κάτι για να εμποδίσει τις σκέψεις της να στριφογυρίζουν, οπότε στον δρόμο για το σπίτι της σταμάτησε στο μπαρ *The Queen's Head* στην οδό Ντροντινγκγκάταν.

Κάτι παραπάνω από τρεις εβδομάδες νωρίτερα είχε επισκεφθεί τον Πιάτρο στις φυλακές Εστερόκερ και του είχε πει πως όλα θα πήγαιναν καλά. Του είχε δώσει τον λόγο της ότι θα έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι της για να σταματήσει την απέλαση. Ο Πιάτρο είχε αδυνατίσει κι έδειχνε εξαντλημένος, καταβεβλημένος, σχεδόν αόρατος, θαρρείς και βρισκόταν μian ανάσα πριν από την εξαφάνισή του. *Όλα θα πάνε καλά*, είχε πει, επαναλαμβάνοντας τη φράση της μερικές φορές παραπάνω, σαν να ήθελε να πείσει και τον εαυτό της.

Τι άλλο θα μπορούσε να έχει πει;

Βαθιά μέσα της ήξερε ότι δεν υπήρχε τίποτε άλλο που θα μπορούσε να κάνει. Όλες οι εναλλακτικές λύσεις ήταν εξαντλημένες, κι όλες οι διέξοδοι είχαν κλείσει. Ίσως το είχε καταλάβει και ο ίδιος, αλλά δεν είχε πει τίποτα.

Ο Πιάτρο Ραντζίνα, ήδη από την πρώτη απόρριψη, φοβόταν για τη ζωή του αν τον έστελναν πίσω. Ήξερε ότι το καθεστώς εκεί δε θα έδειχνε κανέναν οίκτο και πως η θανατική του καταδίκη θα ήταν υπογεγραμμένη το ίδιο δευτερόλεπτο που θα πατούσε ξανά το πόδι του σε λευκορωσικό έδαφος. Αυτό το επαναλάμβανε σε κάθε συνομιλία του με την Κεντρική Διεύθυνση Αλλοδαπών, σε κάθε ντοκουμέντο το οποίο εκείνη είχε παραθέσει και σε κάθε έγγραφο που είχε τεθεί στη διάθεση του δικαστηρίου.

Θα πεθάνω.

Η μητέρα του Πιάτρο Ραντζίνα δεν άντεξε στο τηλέφωνο. Έκλαιγε και φώναζε για πολλά λεπτά, και μόλις της πέρασε η κρίση, όταν είχε ηρεμήσει και είχαν σταματήσει τα αναφιλητά, τότε είχε πει μόνο ένα απλό *γιατί* και στη συνέχεια

έκλεισε το τηλέφωνο. Δεν υπήρχε τίποτε άλλο να ειπωθεί. Ο Πιάτρο Ραντζίνα είχε πάντα δίκιο. Δεν είχε την παραμικρή πιθανότητα από τη στιγμή που επέστρεψε στη Λευκορωσία.

Παρήγγειλε μια μπίρα στο μπαρ. Θα γίνονταν δύο, τρεις και τέσσερις προτού φύγει από κει· άλλωστε το αλκοόλ λειτουργούσε σαν ναρκωτικό απέναντι στο άγχος. Ηρέμησε, χαλάρωσε και άρχισε να παρατηρεί όλα όσα υπήρχαν γύρω της: τη λουλουδάτη ταπετσαρία, το ασπροκόκκινο πάτωμα, το βουητό εκεί μέσα, καθώς και τους άλλους πελάτες στο μπαρ.

Η πίεση στο στήθος της άρχισε να εξαφανίζεται, και μειώθηκαν οι σφυγμοί της.

Η ώρα είχε περάσει, ήταν μετά τα μεσάνυχτα όταν έφυγε από το μπαρ και κατευθύνθηκε προς τον σταθμό του μετρό Ροντμανσγκάταν. Δεν υπήρχε πολύς κόσμος έξω, από την άλλη, όμως, η μετεωρολογική υπηρεσία είχε προειδοποιήσει για θερμοκρασίες που θα έπεφταν, καθώς και για πάγο. Το κρύο την έκανε να επιθυμεί πιο πολύ απ' όλα να φτάσει στο σπίτι της, γι' αυτό και άρχισε να τρέχει ελαφρά προς τα κάτω στην αποβάθρα. Έπειτα από λίγο καθόταν στο μετρό, κοιτούσε έξω από το παράθυρο όταν ο συρμός άφηνε τον σταθμό και προσπάθησε να μην επιστρέψουν ξανά οι σκέψεις της στον Πιάτρο Ραντζίνα. Δεν είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα όλο αυτό, και το μόνο που την επανέφερε στην πραγματικότητα ήταν η μαγνητοφωνημένη φωνή που είπε: *Επόμενη στάση Αμπραχαμισμπέργ.*

Θα έπρεπε να αγοράσει ψωμί από το σουπερμάρκετ ICA, αλλά κατά πάσα πιθανότητα θα είχε κλείσει για απόψε, οπότε συνέχισε να προχωράει προς τα πάνω στην οδό Αμπραχαμισμπεργσβέγκεν.

Στην αρχή δεν τον αντιλήφθηκε, αλλά ακριβώς τη στιγμή που ετοιμαζόταν να στρίψει στην οδό Γκούσταβ Γ', είδε τον άντρα που βάδιζε πίσω της.

Αυτός βάδιζε με τον ίδιο ρυθμό όπως κι εκείνη και κρα-

τούσε απόσταση, είχε τα χέρια μέσα στις τσέπες του παλτού του και το βλέμμα του κατευθείαν μπροστά, όλη την ώρα πάνω της.

Όταν εκείνη περπατούσε πιο γρήγορα, ο άντρας έκανε κι αυτός το ίδιο.

Όταν έριξε μια ματιά προς τα πίσω, αυτός απλώς την κοιτούσε.

Όταν άρχισε να τρέχει ελαφρά, αυτός αύξησε τον ρυθμό του βηματισμού του.

Μικρές νιφάδες χιονιού έβαφαν λευκή την άσφαλτο και την έκαναν γλιστερή. Της είχε κοπεί η αναπνοή, αλλά τώρα βρισκόταν πια κοντά στο σπίτι της.

Λίγο πιο πάνω στον δρόμο είδε τα αναμμένα φώτα ενός παρκαρισμένου αυτοκινήτου, αλλά ήταν πολύ μακριά για να της προσφέρει κάποια βοήθεια. Τα κλειδιά ήταν στην τσάντα της και άρχισε να ψαχουλεύει για το φερμουάρ. Νόμισε πως άκουσε βήματα πίσω της και στράφηκε.

Αυτός δεν ήταν εκεί.

Ο άντρας δεν ήταν εκεί.

Δεν τόλμησε να ανάψει τα φώτα μέσα στο διαμέρισμά της, δεν ήθελε να δει αυτός σε ποιον όροφο μένει, αν βρισκόταν ακόμα εκεί έξω. Πλησίασε προσεκτικά ένα από τα παράθυρα και κοίταξε έξω. Ο άντρας δε φαινόταν από το παράθυρο, αλλά εκείνη δεν μπορούσε να είναι σίγουρη. Ήταν εύκολο να ακολουθήσει τα ίχνη της στο χιόνι και να δει σε ποια πόρτα είχε μπει.

Γύρισε πίσω στο χολ, κοίταξε από το ματάκι και ανασήκωσε το καπάκι της θυρίδας αλληλογραφίας στην πόρτα.

Κανένας ήχος.

Τα χέρια της έτρεμαν ακόμα, το παρατήρησε όταν τα κοίταξε. Δεν μπορούσε να τα κάνει να σταματήσουν το τρέμωλο, της ήταν αδύνατο να χαλαρώσει. Ο άντρας ήταν αρκετά κοντά της, είχε συμπεριφερθεί παράξενα, ήταν τόσο...

Ναι. Ήταν τόσο τι;

Δεν μπορούσε να βρει τη σωστή λέξη. Αυτός, βέβαια, θα μπορούσε να είναι οποιοσδήποτε – κάποιος που έμενε στην ίδια περιοχή όπως κι εκείνη και που είχε πιει μια μπίρα με τους φίλους του ή είχε νυχτερινή βάρδια στη δουλειά του. Αλλά γιατί την είχε κοιτάξει; Γιατί είχε αυξήσει τον ρυθμό του βηματισμού του όταν εκείνη προσπάθησε να αποκτήσει κάποιο προβάδισμα;

Συνήθιζε να είναι προσεκτική όταν ήταν έξω αργά τις νύχτες. Είχε παρακολουθήσει κι ένα σεμινάριο αυτοάμυνας για να μπορέσει να προβάλει αντίσταση σε περίπτωση που έπρεπε θύμα επίθεσης ή ληστείας. Δεν μπορούσε να χαλαρώσει, το ήξερε αυτό, αλλά ίσως ήταν και η κούραση και οι σκέψεις για τον Πιάτρο Ραντζίνα που την έκαναν να αντιληφθεί τον άντρα τόσο αργά.

Πήγε στην κουζίνα κι έβαλε ένα ποτήρι νερό, αλλά κοκάλωσε μόλις άκουσε τον ήχο από το κουδούνι της πόρτας.

Η ώρα ήταν περασμένη για να είναι κάποιος γείτονας αυτός που χτυπούσε το κουδούνι. Προχώρησε αθόρυβα στο χολ, στάθηκε τελείως ακίνητη για λίγο και στη συνέχεια κοίταξε από το ματάκι.

Αυτό που είδε την έκανε να ξεφυσήσει από ανακούφιση, έβγαλε την αλυσίδα ασφαλείας και άνοιξε την πόρτα.

Ο αστυνομικός που στεκόταν εκεί έξω έδειχνε προβληματισμένος. Φορούσε στολή και προσπάθησε να ισιώσει λίγο το κορμί του, σαν να ήθελε να μαζέψει κουράγιο και χρειάζοταν τη δύναμη του σώματος για να αναγγείλει την είδηση.

«Λίβια Κέλερ;» είπε, κι εκείνη έγνεψε καταφατικά. «Δυστυχώς, έχω άσχημα νέα και καταλαβαίνω ότι θα είναι σοκαριστικό για σας. Αλλά ο πατέρας σας... ο πατέρας σας είναι νεκρός. Πέθανε εν ώρα υπηρεσίας. Λυπάμαι πραγματικά».

ΤΡΙΤΗ

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ ΠΡΟΣΓΕΙΩΘΗΚΕ με μισή ώρα καθυστέρηση εξαιτίας της βροχής και της ομίχλης, αλλά τα τυπικά στο γραφείο ενοικιάσεως αυτοκινήτων τέλειωσαν γρήγορα, και ο Γιούναταν Σάντλερ μπήκε σ' ένα Volkswagen Golf και κατευθύνθηκε βόρεια. Τα τελευταία πράγματα που είχε δει από την Αθήνα ήταν η φωτισμένη Ακρόπολη και τα μπλε φώτα των περιπολικών στην πλατεία Συντάγματος. Οι υπηρεσίες δεν πήρουν ρίσκα και, λίγο πολύ, είχαν αποκλείσει με οδοφράγματα το κτίριο της Βουλής. Δεν υπήρχαν πλέον διαδηλωτές τριγύρω, απλώς μοναχικοί άνθρωποι που είχαν χάσει το τελευταίο μετρό για το σπίτι τους, αλλά τα ίχνη από τις συμπλοκές φαίνονταν καθαρά: ένα καμένο περίπτερο, σπασμένα γυαλιά, μουντζούρες και συνθήματα γραμμένα όπου υπήρχε χώρος – στο πλακόστρωτο και στις προσόψεις των κτιρίων, στα δέντρα και στη σκάλα της εισόδου του μετρό. Έμοιαζε σαν πεδίο μάχης, και η αντίθεση δε θα μπορούσε να είναι μεγαλύτερη συγκρινόμενη με την ηρεμία που επικρατούσε στην αίθουσα αφίξεων του αεροδρομίου της Αλεξανδρούπολης, εκεί όπου βρισκονταν τα γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων.

Έψαξε λίγο να βρει στο ραδιόφωνο κάτι να ακούσει και στο τέλος κατέληξε σ' έναν σταθμό που έπαιζε ελληνική μουσι-

κή, ρεμπέτικα και λαϊκά, αποπνέοντας μια θλίψη η οποία ταίριαζε στον βροχερό καιρό που σάρωνε την κυματοειδή περιοχή και τη βύθιζε σε μια βαθιά σκοτεινιά. Πότε πότε φαινόταν ο συνοριακός ποταμός Έβρος στη δεξιά μεριά, που αργοκυλούσε απατηλά, ήσυχος στην επιφάνεια, αλλά με θανατηφόρα ρεύματα από κάτω. Μικρές πόλεις και χωριά, Φέρες, Σουφλί, Λάβαρα, Διδυμότειχο, περνούσαν έξω από το παράθυρο του αυτοκινήτου στον δρόμο προς τα βόρεια. Ήταν μέρη δίχως τις πολύχρωμες ομπρέλες των τουριστικών περιοχών και τις φανταχτερές ταμπέλες, μέρη που τα αποτελούσαν γκριζά σπίτια με κλειστά παραθυρόφυλλα και φθαρμένα χρώματα. Όσο πιο βόρεια οδηγούσε, τόσο πιο άδειος ήταν ο δρόμος, οι υπόλοιποι οδηγοί εξαφανίζονταν ο ένας μετά τον άλλο, και στο τέλος περνούσαν πολλά λεπτά ώσπου να συναντήσει κάποιο αυτοκίνητο. Το οδόσπρωμα έγινε χειρότερο, μείωσε ταχύτητα και αρκετές φορές αναγκάστηκε να κάνει μανούβρες για να αποφύγει τις λακκούβες. Έπειτα από κάποια απόσταση ο δρόμος θα κατέληγε σ' ένα συνοριακό φυλάκιο –Ορμένιο στην ελληνική πλευρά, Σβίλενγκραντ στη βουλγαρική– και τώρα μπορούσε πια να δει την Τουρκία στην αντίπερα όχθη του Έβρου.

Όταν μπήκε στην Ορεστιάδα, ήταν λίγο πριν από τις δέκα, και η βροχή είχε αρχίσει να πέφτει πιο δυνατή. Η καιρική έκανε τους ανθρώπους να παραμένουν σε εσωτερικούς χώρους, η βροχή μαστίγωνε την ασφάλτο, και οι υαλοκαθαριστήρες του αυτοκινήτου δυσκολεύονταν να διατηρήσουν καλή την ορατότητα.

Στη διάρκεια του πρωινού έγιναν γνωστές περισσότερες λεπτομέρειες για τη δολοφονία του αστυνομικού. Η αστυνομία είχε δώσει μια σύντομη πρες κόνφερανς στη Στοκχόλμη, κι όταν ο Γιούνταταν πάρεκε το αυτοκίνητο, διάβασε το μήνυμα που του είχαν στείλει και μετά διάβασε στα γρήγορα ένα μείλ από τη σύνταξη της εφημερίδας, όπου τον ενημέρωναν σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις.

Ο δολοφονημένος αστυνομικός ήταν πενήντα εννέα χρόνων και δούλευε στον Συνοριακό Έλεγχο Στοκχόλμης. Σύμφωνα με τη σύνταξη, το όνομά του ήταν Μπου Κέλερ και τη χρονική στιγμή της δολοφονίας του συμμετείχε σε μια ομάδα συνεργασίας της ΕΕ για να βοηθήσει τους Έλληνες συναδέλφους του να χειριστούν το ρεύμα των προσφύγων από την Τουρκία. Πριν από μερικά χρόνια η περιοχή γύρω από την Ορεστιάδα ήταν το αυτονόητο σημείο εισόδου προς την ΕΕ, αλλά οι Έλληνες είχαν χτίσει έναν φράχτη με συρματόπλεγμα μήκους δώδεκα χιλιομέτρων και είχαν κλείσει τα σύνορα με αποτελεσματικό τρόπο. Τώρα οι φυγάδες και οι μετανάστες έπαιρναν διαφορετικούς δρόμους, και ο Γιούνταπεν είχε κάνει πολλές φορές ρεπορτάζ για τις τραγωδίες με τους πνιγμένους στη Μεσόγειο και στο Αιγαίο. Ο Μπου Κέλερ ήταν ένας από τους ελάχιστους ξένους αστυνομικούς που εξακολουθούσαν να παραμένουν στην περιοχή και, σύμφωνα με τις πληροφορίες της σύνταξης, δούλευε πάνω στην πιστοποίηση των ταυτοτήτων νεοφερμένων μεταναστών και προσφύγων σ' ένα από τα Κέντρα Πρώτης Υποδοχής που είχε δημιουργήσει η ελληνική κυβέρνηση στην περιοχή κοντά στα τουρκικά σύνορα.

Έως εδώ δεν υπήρχε κάτι που να φαίνεται παράξενο.

Αλλά ήδη προτού η σουηδική αστυνομία δώσει την πρεσβήσιν, πολλές ελληνικές εφημερίδες είχαν αποκαλύψει την επισφαλή λεπτομέρεια για τον τόπο του εγκλήματος. Ο Μπου Κέλερ είχε δολοφονηθεί με ένα σπασμένο γυάλινο μπουκάλι στη διάρκεια ενός καβγά έξω από έναν οίκο ανοχής στις παρυφές της Ορεστιάδας. Ο επικεφαλής της υπηρεσίας του Τμήματος Συνοριακού Ελέγχου της Νομαρχίας Στοκχόλμης, Κλας Ρίμπινγκ, είχε αποφύγει να δώσει οποιαδήποτε πληροφορία γι' αυτό στη διάρκεια της πρεσβήσιν. *Είναι κάτι το οποίο ερευνούμε* – αυτή ήταν η επαναλαμβανόμενη απάντηση στις ολοένα και πιο εκνευριστικές ερωτήσεις των δημοσιογράφων.

Ο Γιούναταν δεν μπορούσε να μη χαμογελάσει.

Θα ήταν, βέβαια, άκρως δυσάρεστο για τη σουηδική αστυνομία αν κάποιος από τους συνεργάτες της επισκέφθηκε πόρνες κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στο εξωτερικό. Οι απογευματινές εφημερίδες θα έπεφταν πάνω στην ιστορία όπως οι λύκοι σε στάνη προβάτων. Ούτε πέτρα δε θα άφηναν που να μην τη σηκώσουν, κάθε λεπτομέρεια θα έβγαινε στο φως, ενώ κάθε μικρό ίχνος που ο Μπου Κέλερ είχε αφήσει πίσω του θα εξεταζόταν σαν να ήταν καθοριστικής σημασίας για τη δολοφονία. Θα έπαιρναν συνεντεύξεις από παλιούς συμμαθητές, θα έκαναν προσωπικές ερωτήσεις στους γείτονες για τις συνήθειές του, και συνάδελφοι θα διαβεβαίωναν ότι ποτέ τους δεν είχαν υποψιαστεί πως συνέβαινε κάτι ύποπτο με τον Μπου Κέλερ.

Ο Γιούναταν είχε εμπειρία από παρόμοιες καταστάσεις και ήταν ευτυχής που δούλευε σε πρωινή εφημερίδα και δε χρειαζόταν να ασχολείται με την κουτσομπολίστικη δημοσιογραφία των απογευματινών εφημερίδων.

Η παγάνα είχε μόλις στηθεί.

ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΑΝ ΙΧΝΗ ούτε από αυτοκίνητο ούτε από πατημασιές στο ολοένα και πιο παχύ στρώμα χιονιού την οδό Γκούσταβ Γ'. Τα εκχιονιστικά μηχανήματα δεν είχαν προλάβει να έρθουν ακόμα έως εδώ, ενώ ήταν νωρίς για τους γείτονες να φύγουν για τις δουλειές τους.

Η Λίβια Κέλερ στάθηκε αρκετή ώρα μπροστά στο παράθυρο χωρίς να ξέρει τι να κάνει.

Το τελευταίο εικοσιτετράωρο ήταν... Ναι. Ποια λέξη θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει; Συγκλονιστικό; Χαστικό;

Πρώτα η τηλεφωνική επικοινωνία με τη μητέρα του Πιάτρο Ραντζίνα. Είχε περάσει μία εβδομάδα από τότε που ο πελάτης της Λίβια πέθανε στην αμερικανική φυλακή. Η οικογένειά του είχε δεχτεί επίσκεψη από κυβερνητικούς υπαλλήλους, οι οποίοι την είχαν αναγκάσει να πάει εκεί και να παραλάβει το σώμα. Οι πληγές δεν άφηναν περιθώρια για εικασίες: μώλωπες, πρησμένα μάτια και σπασμένα δόντια μαρτυρούσαν τη βία που είχε υποστεί ο Πιάτρο.

Δεν είχε καμία σημασία το γεγονός ότι οι υπηρεσίες εξακολουθούσαν να ισχυρίζονται πως επρόκειτο για αυτοκτονία. Ήταν εντελώς ξεκάθαρο πως ο Πιάτρο είχε βασανιστεί μέχρι θανάτου.

Αυτό θα έπρεπε να εκληφθεί ως προειδοποίηση και αποτρεπτικό παράδειγμα. *Κάνε ό,τι σου λέμε, αλλιώς θα έχεις άσχημη κατάληξη.* Το μήνυμα ήταν ολοκάθαρο και σίγουρα θα είχε ως αποτέλεσμα να αποτρέψει για λίγο την αντιπολίτευση, αν όχι από φόβο για το καθεστώς, τουλάχιστον από φόβο για το τι είχε πει ο Πιάτρο κατά τη διάρκεια των βασανιστηρίων.

Αυτό ήταν το ένα.

Το άλλο ήταν ότι στεκόταν εκεί στο παράθυρο και σκεφτόταν τον πατέρα της και το μήνυμα πως είχε πεθάνει. Έπρεπε να αισθάνεται κάτι, το αντιλαμβάνόταν αυτό. Έπρεπε να είναι απελπισμένη και λυπημένη, αλλά όσο κι αν προσπάθησε, δεν κατάφερε να εκδηλώσει κανένα τέτοιο αίσθημα.

Δε νιώθει τίποτα παραπάνω από ένα κενό – κι αυτό δεν εξαρτάται από κείνην.

Από τότε που η μαμά της σκοτώθηκε σε αυτοκινητικό δυστύχημα όταν η Λίβια ήταν δέκα χρόνων, είχε μείνει μόνη με τον μπαμπά της. Με το πέρασμα του χρόνου, το ρήγμα μεταξύ τους μεγάλωνε ολοένα και περισσότερο. Απλώς δεν μπορούσαν να συνεννοηθούν – αυτή ήταν η, με διπλωματικό τρόπο, περιγραφή της σχέσης τους. Στην αρχή ήταν το μίσος της εφηβείας –τον κατηγορούσε για τον θάνατο της μαμάς, πως αυτός δεν έδειχνε τα συναισθήματά του, πως ήταν αυταρχικός– και αργότερα, όταν εκείνη έφυγε από το σπίτι, το εφηβικό μίσος είχε αντικατασταθεί από μια αίσθηση παραίτησης, ότι ποτέ δε θα καταλάβαιναν ο ένας τον άλλο. Είχαν απομακρυνθεί μεταξύ τους και τα τελευταία χρόνια δεν είχαν καμία επαφή, ούτε καν ένα Χρόνια πολλά σε γενέθλια ή ένα *Καλά Χριστούγεννα*.

Ο αστυνομικός ίσως νόμιζε πως εκείνη θα κατέρρεε την περασμένη εκείνη ώρα, αλλά αυτό δεν είχε συμβεί. Δέχτηκε το μήνυμα με τέτοια ηρεμία, που εξέπληξε και την ίδια. Στεκόταν εκεί στο άνοιγμα της πόρτας και άκουγε τα λόγια του,

αλλά δεν μπόρεσε να νιώσει κάτι. Ο πατέρας της ήταν σαν οποιουδήποτε, ένας κάποιος ή απολύτως κανένας.

Βέβαια είχαν υπάρξει και περιόδοι που τον είχε χρειαστεί, όταν θα μπορούσε πραγματικά να σημαίνει κάτι για κείνην, αλλά αυτός δεν ήταν ποτέ παρών. Ούτε μία φορά δεν άπλωσε το χέρι του για να τη βοηθήσει. Όλο εκείνο το χάος, όλα τα συναισθήματα κι όλη την απελπισία που είχε βιώσει όταν ήταν παιδί τα χειριόστηκε μόνη της.

Ο μπαμπάς και η μαμά της είχαν καβγαδίσει εκείνη τη μέρα. Ακόμα μπορούσε να θυμηθεί και την παραμικρή λεπτομέρεια: πώς είχε καθίσει στην κορυφή της σκάλας και άκουγε τις φωνές τους, όλο το πυρακτωμένο μίσος που είχε έρθει στην επιφάνεια, πώς είχε αρχίσει με κάτι τόσο τετριμμένο, επειδή η μαμά της είχε ξεχάσει να αγοράσει χαρτί κουζίνας, και πώς τέλειωσε. Με τη μαμά της να βροντοχτυπάει την εξώπορτα της βίλας τους και να φεύγει με το αυτοκίνητο. Εκείνο το απόγευμα η Λίβια είχε προσπαθήσει να παίξει στο δωμάτιό της, και ο μπαμπάς της εξακολουθούσε να είναι απασχολημένος κάτω στο υπόγειο, αλλά όσο περνούσαν οι ώρες, τόσο περισσότερο μεγάλωνε η ανησυχία της. Είχε σταθεί και κοιτούσε έξω από το παράθυρο, παρακαλούσε τον Θεό να γυρίσει η μαμά της, αφουγκραζόταν για να ακούσει και τον παραμικρό ήχο έξω στον δρόμο. Στο τέλος είχε χτυπήσει το τηλέφωνο. Ακόμα μπορούσε να δει τον μπαμπά της με το τηλέφωνο πιεσμένο πάνω στο αυτί του, την αλλαγή στα χαρακτηριστικά του προσώπου του και το σώμα του, που ήταν σαν να βούλιαξε. Δε θα ξεχνούσε ποτέ αυτήν τη στιγμή.

Δεν τον είχε δει ποτέ να κλαίει· ούτε ένα δάκρυ δεν έχυσε για την απώλεια. Ήταν θαρρείς και το αυτοκινητικό δυστύχημα δεν τον επηρέασε καθόλου, αλλά για κείνη όλα είχαν μετατραπεί σε χάος. Πάθαινε κρίσεις οργής, έφευγε σαν σίφουνas από την τάξη, άρχισε να μαλώνει με τους συμμαθητές της και τη στιγμάτισαν σαν προβληματικό παιδί. Το μόνο

που ήθελε ήταν να ξεφωνίσει τόσο πολύ, που στο τέλος να μην της μείνει καθόλου φωνή, να ξεφωνίζει ώσπου να γυρίσει πίσω η μαμά της, να στέκεται στο παράθυρο ώσπου να δει το αυτοκίνητο να παρκάρει έξω από το γκαράζ και να ακούσει να ανοίγει η εξώπορτα, να ξεφωνίζει ώσπου να μαζευτεί πάλι όλη η οικογένεια.

Αλλά δεν το καταλάβαινε κανένας αυτό.

Κανένας δεν καταλάβαινε το τρομερό συναίσθημα και κανένας δεν μπορούσε να νιώσει τον σβόλο στο στομάχι, την οργή που την κρατούσε σιδηροδέσμια και τον πόνο που της κατέτρωγε τα σωθικά.

Κάθε μέρα αναρωτιόταν γιατί και ο μπαμπάς της δεν ένιωθε το ίδιο πράγμα, γιατί αυτός δε φώναζε και δε μάλωνε, γιατί δεν έκλαιγε. Κάποια φορά, όταν ήταν έφηβη, τον ρώτησε, αλλά η μόνη απάντηση που πήρε ήταν: *Δεν αξίζει τον κόπο. Εκείνη δε θα ξαναγυρίσει.*

Αυτό ήταν όλο.

Κανένας παρηγορητικός λόγος, καμία αγκαλιά, καμία συμφιλίωση. Αυτός δε νοιάστηκε ποτέ και ποτέ δεν προσπάθησε να την καταλάβει.

Ήταν εντελώς μόνη στη ζωή – κι όταν το κατάλαβε αυτό, είχε αρχίσει να κλαίει στ' αλήθεια. Τότε ήταν που τα δάκρυα είχαν κυλήσει στα μάγουλά της – όχι τώρα.

Για τη Λίβια ήταν νεκρός εδώ και πάρα πολύ καιρό.

ΤΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Ορεστιάδας βρισκόταν μέσα σ' ένα αδιάφορο διώροφο κτίριο από μπεξ μπετόν. Το πρώτο που είδε ο Γιούναταν Σάντλερ όταν μπήκε μέσα ήταν ένα σπαρτιάτικα διακοσμημένο δωμάτιο αναμονής με ένα γραφείο κι έναν ξύλινο πάγκο. Ένα παλιό αυτόματο μηχάνημα του καφέ και μια στοίβα πλαστικά κυπελλάκια δε συνέβαλλαν και πολύ στον καλλωπισμό του δωματίου.

«Ναι;» είπε ο αστυνομικός πίσω από το γραφείο.

«*English;*» ρώτησε ο Γιούναταν κουρασμένα και σκέφτηκε ότι θα ήταν ευκολότερο από το να μιλήσει ελληνικά.

«*Yes, yes.*»

«Θα συναντήσω κάποιον κύριο Βασιλάκη. Είναι εδώ;»

«Ποιον είπατε;» ρώτησε ο αστυνομικός, με τη μισή προσοχή του στραμμένη στην οθόνη του υπολογιστή.

«Τον Νίκο Βασιλάκη. Τον εκπρόσωπο Τύπου. Είμαι εδώ λόγω της νυχτερινής δολοφονίας.»

«Δολοφονίας;» επανέλαβε ο αστυνομικός και προς στιγμήν τράβηξε το βλέμμα του από την οθόνη.

«Του Σουηδού αστυνομικού. Δολοφονήθηκε σε κάποιον καβγά το προηγούμενο βράδυ. Είμαι δημοσιογράφος από τη Σουηδία.»

«Α, ναι... Εννοείτε τον Σουηδό που δολοφόνησαν. Όλοι αναρωτιόμαστε τι έκανε εκεί πέρα. Δεν έπρεπε να έχει πάει εκεί», αποκρίθηκε ο αστυνομικός κι έστρεψε πάλι την προσοχή του στην οθόνη.

Ο Γιούναταν αναστέναξε.

Σε όλη την πορεία της καριέρας του είχε συναντήσει αστυνομικούς που το έπαιζαν δύσκολοι και κοιτούσαν υποτιμητικά τους δημοσιογράφους. Ίσως ήταν ο τρόπος τους να δηλώσουν ότι είχαν τη δύναμη να αποφασίζουν, αλλά αυτή εδώ δεν ήταν η κατάλληλη ευκαιρία για ένα άνευ σημασίας παιχνίδι εξουσίας από έναν ασήμαντο αστυνομικό σε κάποιο ξεχασμένο και από τον Θεό μέρος στη μέση του πουθενά.

Προσπάθησε να κρατηθεί.

«Λοιπόν, είναι ή δεν είναι εδώ ο κύριος Βασιλάκης;» ρώτησε και προσπάθησε να διατηρήσει την ψυχραιμία του.

Ο αστυνομικός σήκωσε το κεφάλι του κι έδειξε με ένα νεύμα προς μια σκάλα. Ο αστυνομικός με πολιτικά που κατέβαινε τα σκαλοπάτια ήταν και καλογυμνασμένος και καλοκουρεμένος. Έδειχνε άψογος, με ένα πουκάμισο δίχως ίχνος ζάρας, γένια κομμένα με ωραίο τρόπο για να μη φαίνεται απεριποίητος, αλλά που έδιναν στο πρόσωπό του ένα *touch* εμπειρίας. Πιθανώς πρόσφατα απόφοιτος της σχολής αστυνομίας, απουσπασμένος παρά τη θέλησή του στην Ορεστιάδα. Σίγουρα θα ήθελε μια καριέρα στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη, αλλά αναγκάστηκε να αποδεχτεί το γεγονός ότι θα άρχιζε κάνοντας πρώτα τη χαμαλοδουλειά κάπου στου διαόλου τη μάνα.

«Ο κύριος Σάντλερ;»

«Ναι».

Ο εκπρόσωπος Τύπου της αστυνομίας άπλωσε το ένα του χέρι, ενώ στο άλλο κρατούσε ένα κύπελλο με καφέ.

«Θέλεις; Δεν είναι και πολύ της προκοπής, αλλά καλύτερο από το τίποτα».

Ο Νίκος Βατσιλάκης χαμογελούσε με ένα πλατύ χαμόγελο, για να δείξει την καλή του θέληση. Ήταν το πρώτο που διαπίστωσε ο Γιούναταν. Το άλλο ήταν ότι η αστυνομία δεν είχε και πολλές απαντήσεις, ακόμα.

«Έχει γίνει κάποια σύλληψη;»

«Όχι. Όχι ακόμη. Αλλά έχουμε ίχνη».

«Ίχνη;»

«Έναν μάρτυρα. Έναν ταξιτζή, τον Αλέξανδρο, που περνούσε από κει όταν συνέβη. Αυτός είδε έναν άντρα και μια γυναίκα που μάλωναν».

«Και ποια ήταν η γυναίκα;»

«Υποθέτουμε πως ήταν μια από τις πόρνες. Εξαφανίστηκε από τον οίκο ανοχής τη νύχτα. Ο ιδιοκτήτης λέει ότι δεν ξέρει πού είναι. Προφανώς εκείνη εξαφανίστηκε ξαφνικά, έφυγε από κει χωρίς να πει τίποτα».

«Κάποιοι άλλοι μάρτυρες;»

«Υπήρχαν εκεί άλλες δύο πόρνες, αλλά δεν τις έχουμε ανακρίνει ακόμα. Νομίζουμε πως είναι από τη Μολδαβία ή τη Ρουμανία, χρειαζόμαστε διερμηνέα από τη Θεσσαλονίκη. Μπορεί να πάρει λίγο χρόνο».

«Δεν υπήρχαν άλλοι πελάτες;»

«Κανέναν που να είδε κάτι».

«Υπήρχαν, όμως, κι άλλοι πελάτες;»

Ο αστυνομικός ήπια μια γουλιά καφέ προτού απαντήσει.

«Ναι, άλλοι δύο. Ήταν, όμως, μέσα στον οίκο ανοχής όταν συνέβη».

«Άκουσαν τον καβγά;»

«Όχι. Ήταν απασχολημένοι...» απάντησε χαμογελώντας ο αστυνομικός.

«Κάποιοι άλλοι εποχούμενοι; Κάποιος που περνούσε από κει;» ρώτησε ο Γιούναταν.

«Όχι».

«Και το θύμα; Από τι πέθανε;»

«Κόψιμο της φλέβας στον λαιμό. Βρήκαμε ένα σπασμένο μπουκάλι εκεί. Πρέπει να πέθανε σχεδόν ακαριαία από αιμορραγία. Το σώμα έχει μεταφερθεί στο Νοσοκομείο της Αλεξανδρούπολης».

«Ξέρετε γιατί μάλωσαν;»

«Σύμφωνα με τον ιδιοκτήτη, αυτός αρνιόταν να πληρώσει. Έλειπε το πορτοφόλι του, κι εμείς υποθέτουμε ότι το πήρε η γυναίκα όταν έφυγε από κει».

«Κι εσείς είστε σίγουροι πως αυτός είχε πάει στον οίκο ανοχής;»

«Σαφώς. Μπορείς να πας και να το ελέγξεις, δεν υπάρχει τίποτε άλλο εκεί έξω. Ο μόνος λόγος για τον οποίο πηγαίνει κανείς εκεί είναι για να διασκεδάσει λίγο».

* * *

Η κακοκαιρία είχε κοπάσει αρκετά όταν ο Γιούναταν βγήκε από το αστυνομικό τμήμα. Πυκνή ομίχλη είχε πέσει σε όλη την περιοχή, ένα νοτισμένο πέπλο που έσβηνε τις σιλουέτες και ρουφούσε τα χρώματα της πόλης.

Κάθισε μέσα στο αυτοκίνητο και άνοιξε τον χάρτη της Ορεσιτιάδας που προθυμοποιήθηκε να του δώσει ο Βασιλάκης. Ήταν μια πόλη χτισμένη δίχως φαντασία, σε τέλειο σχήμα σκακιέρας, σάμπως να την είχαν πάρει από κάποιο εγχειρίδιο πολεοδομίας, εμπνευσμένη από το Μανχάταν ή το κέντρο της Γλασκόβης ή της Βαλέτας. Ίσιοι δρόμοι που διασταυρώνονταν με άλλους ίσιους δρόμους, το ένα οικοδομικό τετράγωνο μετά το άλλο στο ίδιο μέγεθος και με του ίδιου τύπου κτίρια. Εδώ δεν υπήρχε καμία κλασική ομορφιά, καθόλου δαιδαλώδη δρομάκια και χάος όπως στην Αθήνα ή σε άλλες ελληνικές πόλεις, μόνο μοντέρνα τσιμεντένια σπίτια με μουντά χρώματα, το ένα σπίτι μετά το άλλο σε πανομοιότυπα οικοδομικά τετράγωνα. Ήταν σαν μια οποιαδήποτε μι-

κρή πόλη, το ίδιο πληκτική και ασήμαντη σαν πόλη σουηδικής επαρχίας σε παρακμή.

Έστριψε στην Κωνσταντινουπόλεως, την κεντρική οδό, και κατευθύνθηκε νότια, μακριά από το κέντρο, και γύρισε πάλι στην οδική αρτηρία που οδηγούσε στην παραλία. Ο Νίκος Βασιλάκης είχε σημειώσει με ένα Χ το μέρος όπου είχε διαπραχθεί η δολοφονία, σε κάποιον παραδρόμο γύρω στο ένα χιλιόμετρο έξω από την πόλη.

Η κατοικημένη περιοχή άλλαξε χαρακτήρα. Στην αρχή οι πολυκατοικίες αντικαταστάθηκαν από διώροφες βίλες, μετά ακολούθησαν τα καταστήματα που πουλούσαν αυτοκίνητα και ύστερα τα σουπερμάρκετ. Σύντομα είχε βγει ξανά στην οδική αρτηρία κι έπειτα από μερικά λεπτά είδε αυτό που ζητούσε.

Ο Νίκος Βασιλάκης είχε δίκιο – αυτή εδώ ήταν μια άχρωμη περιοχή στο πουθενά χωρίς κανέναν χαρακτήρα, ένα μέρος σφηνωμένο μεταξύ της σιδηροδρομικής γραμμής και μιας βιομηχανικής περιοχής. Σύμφωνα με τον χάρτη, υπήρχε εδώ ένα εργοστάσιο σακχάρως στη δεξιά πλευρά του δρόμου, και από απόσταση μπορούσε να διακρίνει το κτίριο του εργοστασίου με τούβλα και βρόμικους τοίχους. Έβγαινε καπνός από τα φουγάρα, μια πυκνή μάζα που το έκανε δύσκολο να δει κανείς τις κορυφές των σιλό, όπου μάντεψε πως αποθήκευαν τα σακχαρότευτλα.

Στην άλλη πλευρά του δρόμου υπήρχε ένας στενός χωματόδρομος που οδηγούσε σ' ένα μονώροφο σπίτι. Αν δεν υπήρχε η κόκκινη λάμπα, κανένας δε θα πρόσεχε το σπίτι σε περίπτωση που βρισκόταν καμιά διακοσαριά μέτρα μακριά από τον δρόμο. Ούτε κι αυτός το είχε προσέξει όταν πέρασε από δω το πρωί. Ίσως εκείνη τη στιγμή παρατηρούσε την οθόνη του κινητού του ή κοιτούσε προς την άλλη πλευρά. Τώρα έβλεπε τα περιπολικά και τις αστυνομικές ταινίες αποκλεισμού, που εμπόδιζαν τους περιέργους να πλησιάσουν.

Η βροχή είχε μεταμορφώσει τον δρόμο σε λασπότοπο, κι έβρισε που δεν είχε πάρει γαλότσες. Η κόκκινη λάμπα φώτιζε έντονα για να προσελκύσει πελάτες, και στην πρόσοψη του σπιτιού ο ιδιοκτήτης είχε μια πινακίδα που έγραφε «*Girls Girls Girls*», για να τονίσει ακόμα περισσότερο τι είδους σπίτι ήταν αυτό. Ήταν ένα παράταιρο μέρος, ένας έννομος οίκος ανοχής στη μέση του πουθενά, και σαν να μην έφτανε αυτό, είδε μια κόκκινη λάμπα και στο διπλανό σπίτι.

«Πόσα υπάρχουν εδώ;» ρώτησε τον αστυνομικό που στεκόταν στην απαγορευτική ταινία, και σηκώθηκαν δύο δάχτυλα σαν απάντηση.

«Εκεί τον σκότωσαν;»

Ο Γιούναταν έδειξε την άσπρη σκηνή που είχαν στήσει στον προαύλιο χώρο και αντιλήφθηκε αμέσως ότι η ερώτηση ήταν περιττή.

«Γιατί ρωτάς;» είπε ο αστυνομικός, δίχως να αλλάξει η έκφραση του προσώπου του.

«Είμαι κι εγώ Σουηδός, όπως αυτός που πέθανε».

«Δημοσιογράφος;»

Ο Γιούναταν έγνεψε καταφατικά.

«Δεν υπάρχει κάτι να δεις εδώ. Οι τεχνικοί εξετάζουν το μέρος της δολοφονίας. Το μόνο που βρήκαν ήταν ένα σπασμένο μπουκάλι. Το σώμα έχει μεταφερθεί», πρόσθεσε ο αστυνομικός, με έναν τόνο που υποδήλωνε πως αυτά ήταν όσα είχε σκεφτεί να πει.

Ο Γιούναταν ακολούθησε την ταινία που περιέκλειε το σπίτι. Από μακριά μπορούσε να δει τη σιδηροδρομική γραμμή και τα κτίρια της Ορεστιάδας. Λίγα μέτρα πίσω από το πορνείο ήταν παρκαρισμένο ένα παλιό τροχόσπιτο. Χτύπησε, αλλά η πόρτα ήταν κλειδωμένη, και δεν του άνοιξε κανένας.

Το στρίγκλισμα από ένα τρένο μεταφορών απλώθηκε σε όλη την περιοχή. Αυτός στράφηκε, αλλά δεν μπόρεσε να δει το τρένο. Γύρισε πίσω κάνοντας τον γύρο του σπιτιού, και ο

ίδιος αστυνομικός που στεκόταν εκεί σήκωσε το κεφάλι του, αλλά αμέσως έχασε το ενδιαφέρον του.

«Το τροχόσπιτο ξέρεις τίνος είναι; Μένει κάποιος εκεί;» ρώτησε ο Γιούναταν.

«Ιδέα δεν έχω», απάντησε ο αστυνομικός.

* * *

Ήταν ένα θλιβερό μέρος για να πεθάνει κανείς. Με κομμένο λαιμό σ' ένα χωματίνο προαύλιο μπροστά σ' ένα πορνείο σ' ένα απόμακρο μέρος στη βορειοανατολική Ελλάδα.

Ενώ σε άλλους αστυνομικούς, που είχαν δολοφονηθεί εν ώρα υπηρεσίας θα είχε αποδοθεί ως φόρος τιμής η καθιερωμένη ενός λεπτού σιγή και οι μεσίστιες σημαίες, ο Μπου Κέλερ θα ήταν για πάντα ένας λεκές ντροπής για το σώμα. Δε θα υπήρχε κανένα βιβλίο συλλυπητηρίων στα αστυνομικά τμήματα της χώρας, και τα τιμητικά λόγια θα ήταν σύντομα και συγκρατημένα. Για τη διεύθυνση της αστυνομίας θα ήταν δύσκολο να κρατηθεί η κατάλληλη ισορροπία – από τη μια μεριά ήταν αναγκασμένοι να χειριστούν ένα σκάνδαλο και μια δημοσιογραφική παγάνα, και από την άλλη όφειλαν, με κάποιον τρόπο, να δείξουν σεβασμό προς τον νεκρό και να αφήσουν τους συναδέλφους του να πενήθουν με τον δικό τους τρόπο.

Όπως και να 'χε, ο Μπου Κέλερ ήταν ένα δολοφονημένος αστυνομικός – κι ένας δολοφονημένος αστυνομικός αφήνει βαθιά ίχνη στο σώμα, άσχετα από τις περιστάσεις. Ταυτόχρονα δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι το θύμα είχε παραβεί όλους τους κανονισμούς που υπάρχουν. Ο Γιούναταν είχε διαβάσει τον κώδικα συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια υπηρεσίας στο εξωτερικό – ένα ντοκουμέντο πέντε σελίδων που είχε καταφέρει να προμηθευτεί ένας νεαρός μαθητευόμενος ρεπόρτερ στη Στοκχόλμη. Γέλασε με τις διατυπώσεις, τα λό-

για ήταν διθυραμβικά, οι αστυνομικοί δεν αντιπροσώπευαν μόνο τον εαυτό τους και την υπηρεσία της αστυνομίας, αλλά κι όλο τον λαό της Σουηδίας. Επισκέψεις σε πορνομάγαζα και στριπτιζάδικα, φυσικά, απαγορεύονταν, και δεν επιτρέπταν καν να ξεκινήσουν κάποια σεξουαλική σχέση με μια ντόπια κάτοικο, ενώ ακόμα λιγότερο είχαν το δικαίωμα για πληρωμένο σεξ με πόρνη.

Οι κανονισμοί είναι τελείως ξεκάθαροι και δε γίνεται να παρερμηνευτούν.

Ο Μπου Κέλερ –αν δεν ήταν νεκρός– θα είχε τιμωρηθεί για πειθαρχικό παράπτωμα ή ακόμα και με απόλυση από το σώμα. Ο κώδικας συμπεριφοράς δεν επέτρεπε ούτε καν να κεράσουν οι Σουηδοί αστυνομικοί ένα ποτήρι κρασί ή φαγητό τους ντόπιους συναδέλφους τους. Τόσο αυστηρός ήταν.

Παρ' όλα αυτά, ο Μπου Κέλερ είχε πάει σε οίκο ανοχής και είχε συναντήσει μια πόρνη. Είχε επιλέξει να ρισκάρει και δουλειά και υπόληψη. Αλλά γιατί να αρνηθεί να πληρώσει; Γιατί να αναμειχθεί σε καβγά;

Ο Γιούναταν στάθηκε για λίγο πίσω από την απαγορευτική ταινία, αλλά μετά άρχισε να βαδίζει προς το αυτοκίνητο, όταν χτύπησε το κινητό του.

«Πώς πάει;» ρώτησε μια ενθουσιώδης Σόνια Σάαρινεν.

«Η αστυνομία δε λέει πολλά, αλλά αληθεύει πως αυτός δολοφονήθηκε σ' έναν οίκο ανοχής. Μια από τις πόρνες είναι ύποπτη, η οποία προφανώς έχει εξαφανιστεί. Αυτό μπορεί να το ανεβάσετε κατευθείαν στο Διαδίκτυο».

«Ω, γαμώτο! Όστε οι ελληνικές εφημερίδες είχαν δίκιο... Η αστυνομία δεν ήθελε να πει κάτι γι' αυτό στην πρες κόνφερανς».

«Το άκουσα. Στέλνω μια φωτογραφία από τον τόπο δολοφονίας. Κάτι είναι κι αυτό».

Η Σόνια Σάαρινεν ήταν ικανοποιημένη. Μπορούσε να το ακούσει στη φωνή της, και, σ' αυτή την περίπτωση, δεν έπαιζε

κανέναν ρόλο που δεν κατάφερε να συγκεντρώσει περισσότερα νέα στοιχεία στη διάρκεια του πρωινού. Το να είναι κανείς ένα βήμα μπροστά διαθέτοντας το στοιχείο πως η αστυνομία υποψιαζόταν μια πόρνη ήταν, βέβαια, κάτι και, επί του παρόντος, έφτανε. Εκτός αυτού, η εφημερίδα θα μπορούσε τώρα να καυχηθεί πως είχε ήδη έναν ρεπόρτερ στην Ορεστιάδα. Οι ανταγωνιστές θα έβγαζαν τα μάτια ο ένας του άλλου, πάντα το ίδιο συνέβαινε, αλλά εκείνος είχε βαρεθεί προ πολλού να ακούει ότι τώρα πια όλα είχαν να κάνουν με την ταχύτητα. Πάντα πίστευε πως ήταν πολύ πιο ουσιαστικό να εμβαθύνει σε κάποιο νέο και όχι να δείξει σε όλους ότι είχε βρεθεί πρώτος στο μέρος. Παρ' όλα αυτά, δεν το έβλεπαν πια έτσι οι διευθυντές.

Είχε δουλέψει στην εφημερίδα κάτι παραπάνω από είκοσι χρόνια. Είχε αρχίσει ως προσωρινός αντικαταστάτης, κάτι που, έπειτα από μερικούς μήνες, τον είχε οδηγήσει σε κανονική πρόσληψη στη θέση του ρεπόρτερ στο τμήμα εσωτερικών ειδήσεων. Είχε ανέβει, βέβαια, ένα σκαλοπάτι προς τα πάνω στην καριέρα του, αλλά είχε βρεθεί πολύ χαμηλά στην ιεραρχία που αναπόφευκτα υπάρχει στη σύνταξη μιας εφημερίδας. Η φιλοδοξία υπήρχε, αλλά κάθε φορά αυτόν έστελναν να κάνει σφυγμομετρήσεις στην πόλη ή να γράφει μικρά σχόλια. Τις μεγάλες αποκαλύψεις τις έκαναν άλλοι – ο ίδιος είχε παλέψει για να του δοθούν μερικά εκατοστά παραπάνω στις στήλες της εφημερίδας.

Αλλά ένα βράδυ, κάποια φορά, είχε χτυπήσει το τηλέφωνό του.

Μια νευρική φωνή είχε ρωτήσει αν τηλεφωνούσε στη σύνταξη, κι αυτός είχε απαντήσει *ναι*, περιμένοντάς τη να αρχίσει να μιλάει. Έπειτα από ένα περίπου λεπτό αυτός ήξερε ήδη πως η πληροφορία ήταν κάποιο στοιχείο που έπρεπε να πάρει στα σοβαρά. Η κοπέλα στο τηλέφωνο είχε για κείνον ένα νέο που θα έσκαγε σαν βόμβα στην εσωτερική πολιτική ζωή της Σουηδίας.

Του είπε πως ο Σουηδός υπουργός Οικονομικών επισκεπτόταν τακτικά το σεξ κλαμπ όπου εκείνη έκανε στριπτίζ στις Βρυξέλλες. Ο υπουργός πλήρωνε πάντα για ιδιωτικά σόου και ξόδευε δεκάδες χιλιάδες κορόνες σε σαμπάνιες και ποτά. Όταν η κοπέλα τον ρώτησε στα αγγλικά, αυτός είχε ισχυριστεί πως ήταν επιχειρηματίας, αλλά δεν είχε καταλάβει πως εκείνη ήταν από τη Σουηδία και τον είχε αναγνωρίσει ήδη.

Αυτό ήταν ένα *scoop** που άλλαξε τα πάντα.

Ο Γιούναταν είχε πάρει ένα ρίσκο και δε μίλησε γι' αυτή την πληροφορία στους διευθυντές του. Αν το έκανε, αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα να αναλάβει την υπόθεση κάποιος από τους πιο έμπειρους δημοσιογράφους, κι αυτός θα παρέμενε στην ίδια θέση. Έτσι λοιπόν, έλεγξε αν αλήθευε η ιστορία της γυναίκας.

Ζήτησε τα δρομολόγια του κυβερνητικού αεροπλάνου και το επίσημο ημερολόγιο του υπουργού Οικονομικών κι έλεγξε τις αποδείξεις από τα ξενοδοχεία. Τα στοιχεία συμφωνούσαν – σε όλες τις περιπτώσεις που εκείνη είχε αναφέρει, ο υπουργός είχε πάει στις Βρυξέλλες. Πότε σε μια συνάντηση των υπουργών Οικονομικών, πότε για κάποια διαπραγμάτευση σε επίπεδο ΕΕ ή σε κάποια πρεσ κόνφερανς.

Βρήκε μια πηγή στο υπουργείο, έναν γραμματέα που δε γούσταρε τον προϊστάμενό του, ο οποίος του είπε ότι κυκλοφορούσαν διάφορες φήμες για το τι έκανε ο υπουργός Οικονομικών στα υπηρεσιακά του ταξίδια στο εξωτερικό.

Στο τέλος ο Γιούναταν πήγε στους διευθυντές του, είπε τι ήξερε και επιχειρηματολόγησε, λέγοντας για ποιον λόγο δεν έπρεπε να έχει κάποιον έμπειρο δημοσιογράφο ως επιτηρητή. Δεν τον είχε νοιάξει για τις εκρήξεις του διευθυντή σύνταξης και του διευθυντή ρεπορτάζ εξωτερικού, κι όταν τελί-

* Μεγάλη δημοσιογραφική επιτυχία (λαβράκι). (Σ.τ.Μ.)

κά αυτοί είχαν ηρεμήσει, δέχτηκαν να τον αφήσουν να δουλέψει μόνος του με το θέμα.

Την επόμενη φορά που είχαν συνάντηση οι υπουργοί Οικονομικών στις Βρυξέλες, ο Γιούναταν έκλεισε ένα εισιτήριο από την Αρλάντα. Το βράδυ πήγε στο κλαμπ, παρήγγειλε μια μπύρα και κάθισε σ' ένα από τα τραπέζια. Ένα από τα κορίτσια χόρευε γύρω από τον στύλο στη σκηνή, αλλά ο ίδιος ενδιαφερόταν περισσότερο για την είσοδο. Περιμένε πολύ, αλλά λίγο μετά τα μεσάνυχτα έκανε διάννα. Ο υπουργός Οικονομικών διάβηκε την πόρτα, κοίταξε γύρω του και κατευθύνθηκε προς το μπαρ. Εκεί στεκόταν ήδη μια από τις χορεύτριες, και τη στιγμή που ο υπουργός Οικονομικών πέρρασε το χέρι του γύρω από τη μέση της, ο Γιούναταν κατάφερε να τραβήξει μια φωτογραφία με μια μικρή κάμερα. Το σκοτάδι την έκανε θολή και κοκκώδη, αλλά μπορούσε να δει κανείς τι απεικόνιζε.

Αυτό ήταν ό,τι χρειαζόταν για να λάβει τέλος η πολιτική καριέρα του υπουργού.

Όταν ο Γιούναταν προσπάθησε να έρθει πρόσωπο με πρόσωπο με τον υπουργό, αυτός του έκλεισε την πόρτα στα μούτρα. Αλλά το ότι ο υπουργός δεν ήθελε να μιλήσει έκανε το θέμα ακόμα καλύτερο, κι όταν η εφημερίδα δημοσίευσε την αποκάλυψη, αυτός είχε εξαφανιστεί.

Η κατάσταση έγινε αφόρητη, και αφού πρώτα ο υπουργός είχε χαθεί από προσώπου γης επί πολλές μέρες, έδωσε μια πρεσ κόνφερανς, ζήτησε συγγνώμη και ανακοίνωσε την αποχώρησή του. Ο Γιούναταν Σάντλερ απέκτησε όνομα και ανέβηκε στην ιεραρχία της εφημερίδας.

Την αποκάλυψη αυτή ακολούθησαν κι άλλες, κι ενώ πολλοί από τους συναδέλφους του έκαναν καριέρα ως διευθυντές και υποδιευθυντές, αυτός επέλεξε να συνεχίσει ως ρεπόρτερ εξωτερικού και ανταποκριτής σε εμπόλεμες περιοχές. Στη συνέχεια είχε περάσει τον περισσότερο χρόνο του στο εξωτε-

ρικό – εγκατεστημένος σε Κάιρο, Αμάν, Ιστανμπούλ, Δαμασκό, Ρώμη και Βρυξέλλες. Επί τέσσερα χρόνια είχε ως βάση την Αθήνα, για να καλύψει και την οικονομική κατάρρευση της Ελλάδας αλλά και τις ανήσυχες περιοχές στη Μέση Ανατολή και την Αραβική Άνοιξη στη Βόρεια Αφρική. Ήταν γόνιμα χρόνια, του άρεσε η Ελλάδα, αλλά η οικονομική κρίση είχε πλήξει και τη δική του εφημερίδα, και η διεύθυνση είχε αναγκαστεί να καταργήσει τη θέση του. Μετά την πώληση του διαμερίσματος στην Πινδάρου μάζεψε τα πράγματά του και επέστρεψε στη Σουηδία για να γράφει ειδήσεις εξωτερικού από το γραφείο στη Στοκχόλμη. Αντί για καθημερινή επαφή με τους ανθρώπους και τα γεγονότα για τα οποία έγραφε, ένιωθε ευχαριστημένος αν οι διευθυντές του ενέκριναν σύντομα ταξίδια για ρεπορτάζ και μερικές νύχτες σε ξενοδοχεία. Έτσι γινόταν πια η κάλυψη των εξωτερικών ειδήσεων.

Αναστέναξε μόλις το σκέφτηκε.

Με την πάροδο του χρόνου, άλλαξαν πολλά. Το κλίμα στον κόσμο των εφημερίδων είχε γίνει χειρότερο, κι ένιωθε, ολοένα και περισσότερο, ότι δεν του ταίριαζε. Τώρα οι διευθυντές ήθελαν να γράφει μεγάλα άρθρα στην έντυπη εφημερίδα και σύντομα σχόλια στην ηλεκτρονική της έκδοση, ενώ συγχρόνως θα βιντεοσκοπούσε τον εαυτό του με ερασιτεχνικά μέσα για ανάρτηση στην ιστοσελίδα κι όλη την ώρα θα ήταν ενεργός στα σόσιαλ μίντια.

Δεν ήξερε σε πόσες συναντήσεις είχε συμμετάσχει όπου οι διευθυντές μιλούσαν θερμά για το Facebook και το Twitter, θεωρώντας τα ως τις καλύτερες πηγές ειδήσεων, σαν να πίστευαν πραγματικά ότι τα σόσιαλ μίντια μπορούσαν να υπερνικήσουν τις προσωπικές επαφές ή τα επίσημα έγγραφα και πρωτόκολλα. Σε αυτά βρίσκει κανείς τις ειδήσεις, αλλά αυτό το βασικό γεγονός είχε παραγκωνιστεί εντελώς απ' όλες τις απολύσεις και τις επιβολές νέων μέτρων που είχαν λάβει χώρα στην εφημερίδα. Αυτά τον κούραζαν, το έδειχνε όλο

και πιο συχνά όταν μιλούσε με κάποιον από τους διευθυντές. Η Σόνια Σαάρινεν ήταν, βέβαια, ευχάριστη, αλλά οι φιλοδοξίες της να κάνει καριέρα την έκαναν πάντα να βιάζεται και να νομίζει πως η ίδια ήξερε καλύτερα απ' όλους.

«Τι θα κάνεις τώρα;» ρώτησε εκείνη ανυπόμονα.

«Θα πάω πρώτα για φαγητό και ύστερα γραμμή στο ξενοδοχείο για να ξεκουραστώ λίγο...» της απάντησε κουρασμένα.

«Όχι. Ενωώ στα σοβαρά. Μπορείς να έχεις κάτι έτοιμο για το Διαδίκτυο μετά το γεύμα σου;»

«Αυτό εξαρτάται, φυσικά, απ' αυτά που θα συμβούν εδώ».

Αισθάνθηκε να τον καταβάλλει πάλι η απογοήτευση, αυτός να περιφέρεται άσκοπα στις λάσπες χωρίς γαλότσες και να είναι αναγκασμένος να μιλάει με διευθυντές που δεν έχουν την παραμικρή ιδέα πώς είναι να βρίσκεται κανείς μέσα στα γεγονότα, που φαίνεται να νομίζουν ότι μπορεί να γράψει κανείς άρθρα δίχως να διαθέτει πρώτα πληροφορίες για το τι έχει συμβεί.

«Μπορείς να τηλεφωνήσεις σε καμιά ώρα και να αναφέρεις τι γίνεται, ώστε τουλάχιστον να ξέρουμε τι θα έχουμε στην εφημερίδα αύριο», συνέχισε η Σόνια Σαάρινεν.

«Θα τηλεφωνήσω αν προλάβω».

«Και προσπάθησε να βρεις κάτι καινούργιο. Αφού είμαστε πρώτοι εκεί, πρέπει και να το δείξουμε».

«Κάνω ό,τι μπορώ!» αντιγύρισε εκνευρισμένος κι έκλεισε το τηλέφωνο.

Άι στον διάολο!

Το τελευταίο που χρειαζόταν ήταν να αγχωθεί επειδή η σύνταξη στη Στοκχόλμη ήθελε να έχει ακόμα ένα άρθρο να ανεβάσει στο Διαδίκτυο. Αυτό δε σταματούσε απλώς τη ροή της δουλειάς, αλλά τον έκανε να χάνει τον στόχο του και τον ανάγκαζε να συμβιβαστεί. Αντί να διαθέσει χρόνο και δύναμη για να μάθει τι είχε συμβεί στον Μπου Κέλερ, ήταν αναγκασμένος να σκέφτεται όλη την ώρα καινούργιες δημοσιεύ-

σεις και καινούργια άρθρα. Δεν ήταν δυνατόν πια να σκάψει πραγματικά για να βρει την αλήθεια – οι διευθυντές νοιάζονταν περισσότερο για το πόσες αναρτήσεις θα μπορούσε να κάνει στη διάρκεια μίας μέρας.

Αλλά όχι πως αυτό είχε καμιά σημασία. Όχι αυτήν τη φορά. Έτσι κι αλλιώς, το είχε αποφασίσει. Το άγχος της Σόνια Σάαρινεν δε θα τον επηρέαζε. Εκείνη μπορούσε, βέβαια, να νομίζει πως είχε τον έλεγχο, αλλά αυτός δε θα επέτρεπε να τον χειραγωγεί ένας γραφειοκράτης διευθυντής. Επιπλέον υπήρχαν πράγματα τα οποία ήταν αναγκασμένος να κάνει, κι ας μην της είχε πει τίποτα σχετικά.

Ο εκπρόσωπος Τύπου της αστυνομίας είχε αναφέρει έναν ταξιτζή που είχε περάσει από το πορνείο την ώρα της δολοφονίας. Αυτός κατά πάσα πιθανότητα ήταν ο τελευταίος που είδε εν ζωή τον Μπου Κέλερ. Ίσως ο μόνος που είδε τι πραγματικά συνέβη.

Ο ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΕΙΧΕ περισσότερο δίκιο απ' ό,τι είχε νομίζει στην αρχή η Λίβια.

«Μια καλή συμβουλή», είχε πει προτού εκείνη κλείσει την πόρτα τη νύχτα. «Αν εγώ ήμουν εσείς, θα απέφευγα να διαβάσω εφημερίδες και να παρακολουθήσω τις ειδήσεις στην τηλεόραση το επόμενο διάστημα. Δε θα βγει κάτι καλό απ' αυτό. Και μην απαντάτε στο τηλέφωνο αν δεν ξέρετε ποιος είναι αυτός που σας καλεί. Τούτο εδώ θα εξελιχθεί σε κάτι αρκετά βρόμικο, αλλά μην πιστεύετε όλα όσα λένε. Δεν είναι όλα αλήθεια».

Η Λίβια μπορούσε ακόμα να ακούσει τα τελευταία λόγια, αλλά μόνο όταν χτύπησε το τηλέφωνο για πρώτη φορά νωρίς το πρωί κατάλαβε τι εννοούσε ο αστυνομικός. Είχε υπάρξει αφελής και νόμισε πως είχε να κάνει με τη δουλειά της, αλλά έκανε λάθος.

«Μάρκους Άντερσον, ρεπόρτερ της *Aftonbladet*.^{*} Αναρωτιέμαι αν θα θέλατε να πείτε κάτι για τον πατέρα σας. Πώς ήταν ως άνθρωπος;»

Η Λίβια τα 'χασε, τα 'χασε τελείως. Πάτησε το κουμπί

^{*} Η μεγαλύτερη απογευματινή εφημερίδα της Σουηδίας. (Σ.τ.Μ.)

και διέκοψε τη συνδιάλεξη, ακούμπησε το τηλέφωνο επάνω στο τραπέζι και νόμισε πως αυτό ήταν όλο. Αλλά το τηλέφωνο εξακολουθούσε να χτυπάει. Ξανά και ξανά, άλλοτε με απόκριση, άλλοτε όχι, κι όλη την ώρα άκουγε τον χαρκατηριστικό ήχο των sms και των μηνυμάτων στον αυτόματο τηλεφωνητή. Αφού πρώτα τηλεφώνησε στον διευθυντή της και του είπε πως είναι άρρωστη, έκλεισε το κινητό και ήλπιζε πως οι δημοσιογράφοι θα τα παρατούσαν, κάτι το οποίο, φυσικά, δεν έκαναν.

Ήταν ξαπλωμένη στην μπανιέρα, όταν χτύπησε για πρώτη φορά η πόρτα της. Προς στιγμήν σκέφτηκε πως ήταν υποχρεωμένη να ανοίξει, αλλά γρήγορα κατάλαβε ότι θα ήταν καλύτερο να το αποφύγει.

Το κουδούνι της πόρτας χτύπησε και πάλι και ύστερα ακόμα μία φορά προτού αυτός που ήταν απ' έξω σηκώσει το καπάκι του γραμματοκιβωτίου και φωνάξει: *Είναι κανείς εδώ;*

Δεν απάντησε και παρέμεινε μέσα στο ζεστό νερό.

«Αλό!» φώναξε πάλι αυτός. «Είναι κανείς εδώ; Έχω να σας κάνω μόνο μερικές απλές ερωτήσεις για τον πατέρα σας, δε θα πάρει πολύ χρόνο. Μπορείτε απλώς να πείτε κάτι σύντομο».

Ένωσε την οργή μέσα της να φουντώνει, αλλά συγκρατήθηκε, ώστε να μην του αντιγυρίσει κάτι, και άφησε να περάσει ο χρόνος.

Την επόμενη φορά καθόταν στο τραπέζι της κουζίνας κι έπινε καφέ.

Την τρίτη φορά στεκόταν στο παράθυρο και κοιτούσε ένα εκχιονιστικό μηχάνημα που καθάριζε τον δρόμο από το χιόνι.

Στην άλλη πλευρά του δρόμου είχε μόλις παρκάρει ένα αυτοκίνητο με τη Σφίγγα, το λογότυπο της *Expressen** στο καπό.

* Η δεύτερη μεγαλύτερη απογευματινή εφημερίδα της Σουηδίας. (Σ.τ.Μ.)

Είδε πρώτα να βγαίνει ένας νεαρός από τη μεριά του συνοδηγού και αμέσως μετά, από τη θέση του οδηγού, μια γυναίκα που κρατούσε μια μεγάλη τσάντα για φωτογραφική μηχανή. Τους είχε ακολουθήσει με τη ματιά της όταν πέρασαν τον δρόμο και κατευθύνθηκαν προς την εξώπορτα του σπιτιού της και ύστερα μέτρησε τα δευτερόλεπτα προτού ακουστεί μέσα στο διαμέρισμα ο διαπεραστικός ήχος του κουδουνιού.

Δε σκέφτηκε να ανοίξει ούτε κι αυτήν τη φορά, αλλά θα έπρεπε να τους το αναγνωρίσει, ήταν επίμονοι.

Αυτοί χτύπησαν το κουδούνι μερικές φορές ακόμη, αλλά έπειτα από μερικά λεπτά βγήκαν από την εξώπορτα. Ο ρεπόρτερ μιλούσε στο κινητό του, και η φωτογράφος πήρε μερικές φωτογραφίες από το σπίτι προτού μπουν και πάλι στο αυτοκίνητο.

Η Λίβια προσπάθησε να καταλάβει πόσα από τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα κατά μήκος του δρόμου ήταν εκεί για κείνη. Λίγο πιο κάτω ήταν σταθμευμένο ένα κόκκινο Toyota, που κι αυτό έπρεπε να είναι από τα μίντια. Δεν είχε δει ποτέ ήρθε το αυτοκίνητο, αλλά μάντεψε πως αυτό ανήκε σε κάποιον από τους ρεπόρτερ και τους φωτογράφους που είχαν χτυπήσει ήδη την πόρτα της. Ίσως από την *Aftonbladet* ή από κάποια από τις πρωινές εφημερίδες* μπορεί, όμως, και από το SVT* ή το κανάλι TV4. Δεν έπαιξε κανέναν ρόλο, αλλά οι φιγούρες δύο ανθρώπων στις μπροστινές θέσεις του αυτοκινήτου αποκάλυπταν ότι αυτοί βρισκονταν εκεί και περίμεναν.

Από την άλλη πλευρά, λίγο παραπάνω στον δρόμο, ήταν παρκαρισμένο ένα γκρι Volvo V70, που ούτε κι αυτό είχε προσέξει στην αρχή. Παρατήρησε, όμως, ύστερα τα θολωμένα τζάμια κι έβγαλε το συμπέρασμα ότι κάποιος καθόταν εκεί μέσα και παραφύλαγε.

* Κρατικό δίκτυο ραδιοφωνίας και τηλεόρασης. (Σ.τ.Μ.)

Μα τι ηλίθιοι.

Κάθονταν στα κωλοαυτοκίνητά τους και νόμιζαν ότι θα τους έκανε ένα σχόλιο μόνο μερικές ώρες μετά τον θάνατο του πατέρα της.

Εκτός αυτού, επρόκειτο για έναν πατέρα που δε γνώριζε πια.

Προσπάθησε να μη θυμώσει, αλλά δεν της άρεσε καθόλου η αίσθηση να είναι πολιορκημένη μέσα στο ίδιο της το σπίτι.

Μα τι σκατά ήταν αυτό που θα μπορούσε να πει για τον πατέρα της το οποίο θα είχε ίσως ενδιαφέρον για κάποιον άλλο; Για να το διαβάσει όλη η Σουηδία;

Ούτε καν οργίστηκε για τις συνθήκες γύρω από τη δολοφονία. Οι τίτλοι των ηλεκτρονικών εφημερίδων για αγοραίο σεξ και πορνεία δεν τη συγκινούν. Δεν είναι κάτι που σχετίζεται με κείνη, δεν είχε καμία απολύτως σχέση με αυτά.

Οπότε τι σκατά νόμιζαν οι ρεπόρτερ και οι φωτογράφοι που ήταν στον δρόμο από κάτω;

Ήτι θα έλεγε τον πόνο της στα μίντια; Θα τους παρουσίαζε ζουμερές λεπτομέρειες από τη ζωή του πατέρα της; Θα τους αποκάλυπτε τα μυστικά του;

Προσπάθησε να θυμηθεί πόσος καιρός είχε περάσει από τότε που τον συνάντησε τελευταία φορά. Δύο χρόνια, ίσως τρία – δεν ήταν σίγουρη. Του τηλεφώνησε και τον παρακάλεσε να της δώσει μια παλιά φωτογραφία από τα παιδικά της χρόνια. Ήθελε μιαν ανάμνηση, κάτι που θα της θύμιζε τη ζωή που θα μπορούσε να έχει ζήσει, μια εικόνα της ίδιας και της μαμάς της, αλλά όταν είχε πάει στο διαμέρισμά του, της είχε πει μόνο ότι δεν μπορούσε να βρει το άλμπουμ με τις φωτογραφίες.

Αυτό ήταν όλο.

Δεν την είχε ρωτήσει καν αν ήθελε να περάσει μέσα. Καμία ευγενική φράση, καμία σύντομη κουβέντα, ούτε καν ένα λυπάμαι. Η Λίβια ήξερε πως αυτός δε νοιαζόταν, πάντα το

ήξερε. Κι έφυγε από κει γεμάτη οργή που έπειτα από μερικά τετράγωνα είχε μετατραπεί σε υπόσχεση: να σταματήσει οριστικά να νοιάζεται. Δεν άξιζε τον κόπο. Μονάχα οι πλήγές της άνοιγαν, γι' αυτό και υποσχέθηκε στον εαυτό της να αποκλείσει οριστικά αυτό το κομμάτι της ζωής της.

Ήταν η τελευταία φορά που τον είδε, η τελευταία φορά που του τηλεφώνησε, η τελευταία φορά που συνομίλησαν.

Και τώρα τούτο εδώ.

Αυτό που θα περίμενε κανείς, βέβαια, ήταν να νιώθει πόνο και θλίψη, αλλά ούτε το άντεχε ούτε και νοιαζόταν.

Τι σκατά θα έκανε λοιπόν;

Θα συνέχιζε να νιώθει κυνηγημένη και αποκλεισμένη μέσα στο ίδιο της το σπίτι; Ή θα έφευγε, απλώς θα έφευγε από το διαμέρισμα και θα άφηνε αυτούς τους κόπανους τους δημοσιογράφους να κάθονται στα αυτοκίνητά τους και να τρέμουν από το κρύο;

Ζύγισε τις εναλλακτικές λύσεις.

Πήρε μερικές βαθιές ανάσες.

Αναστέναξε – και στη συνέχεια έβαλε το λάπτοπ της σ' ένα σακίδιο, έχωσε το πορτοφόλι και το κινητό στις τσέπες του μπουφάν της κι έσβησε το φως στο χολ.

Αυτοί οι ηλίθιοι μπορούσαν να κάθονται στα αυτοκίνητά τους όση ώρα ήθελαν, αλλά η ίδια δε σκεφτόταν να συμμετάσχει στο παιχνίδι τους. Υπήρχαν καλύτερα μέρη όπου θα μπορούσε να βρίσκεται και δεν ήθελε να εγκλωβιστεί σε μian ατέρμονη αναμονή για να μπορέσει να κινηθεί και πάλι ελεύθερα.

Ο διάδρομος ήταν άδειος, και κατέβηκε προσεκτικά τη σκάλα, έριξε μια γρήγορη ματιά έξω από την πόρτα και ξεκλείδωσε την πόρτα του υπογείου. Δεν αντιλήφθηκε πως υπήρχε κάτι λάθος παρά μόνο όταν είχε βαδίσει στα σκοτεινά για να βρει το φωτεινό κόκκινο κουμπί και να δει τη λάμπα στο ταβάνι να αναβουβήνει μερικές φορές.

Στη μέση του διαδρόμου του υπογείου, στη μέση του δρόμου της στεκόταν ένας άντρας.

Αυτός δεν είχε καμία κάμερα κρεμασμένη στον ώμο του, δεν κρατούσε κάποιο σημειωματάριο στο χέρι του. Στεκόταν απλώς εκεί και την κοιτούσε με το ίδιο έντονο βλέμμα που εκείνη είχε δει και το προηγούμενο βράδυ.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ελληνικό Χρυσό Οδηγό, υπήρχαν μόνο δύο εταιρείες ταξί στην Ορεστιάδα.

Στην πρώτη ο Γιούναταν δεν είχε καμία τύχη – ο άντρας που καθόταν πίσω από τον πάγκο είπε μόνο ένα *όχι* όταν τον ρώτησε αν δούλευε εκεί κάποιος οδηγός ονόματι Αλέξανδρος.

Η άλλη εταιρεία είχε ένα ξεκαρδιστικά κακό όνομα – Ραδιοταξί Yourway – αλλά η γυναίκα πίσω από τον πάγκο έγνεψε καταφατικά όταν άκουσε το όνομα του ταξιτζή.

«Ο αγαπητός Αλέξανδρος, με τον οποίο όλοι θέλουν σήμερα να μιλήσουν. Ναι, βεβαίως κι έχουμε έναν οδηγό που λέγεται έτσι. Αλλά σήμερα έχει άδεια, επειδή δούλεψε νύχτα χτες. Τι τον θέλετε;» ρώτησε η γυναίκα.

«Υποθέτω πως έχετε ακούσει για τη δολοφονία του Σουηδού αστυνομικού. Είμαι δημοσιογράφος και θέλω να τον ρωτήσω τι είδε. Ο άνθρωπος αυτός πέρασε από κει λίγο πριν από το συμβάν».

Η γυναίκα άναψε τσιγάρο. Ήταν στην ηλικία του –λίγο παραπάνω από σαράντα– και είχε συνδυάσει το μαύρο παντελόνι της με μια γκριζα μπλούζα. Το γραφείο μύριζε έντονα καπνό, κι αυτός πρόσεξε ότι το σταχτοδοχείο ήταν ήδη πολύ περισσότερο από απλώς γεμάτο.

«Κακή συνήθεια...» είπε σαν να διάβασε τις σκέψεις του. «Φυσικά κι έχω ακούσει για τη δολοφονία. Η αστυνομία ήταν εδώ το πρωί και ήθελε να μάθει αν είχαμε τίποτα παραγγελίες χτες για εκεί πέρα».

«Είχατε;»

«Και βέβαια. Έχουμε παραγγελίες για εκεί σχεδόν κάθε βράδυ. Παρασκευή βράδυ μπορεί να έχουμε πέντε και έξι παραγγελίες, καμιά φορά επτά ή οχτώ. Περισσότερο τώρα το φθινόπωρο και τον χειμώνα απ' ό,τι το καλοκαίρι. Οι στρατιώτες δε νομίζουν ότι έχει την ίδια πλάκα να πηγαίνουν στην Αλεξανδρούπολη για να γλεντήσουν, και γι' αυτό μένουν εδώ».

«Στρατιώτες;»

«Νεαρά παιδιά που υπηρετούν τη θητεία τους στην περιοχή. Δεν έχεις δει όλα αυτά τα στρατιωτικά οχήματα στους δρόμους; Αυτό το μέρος αποτελείται μόνο από αγρότες και στρατιωτικούς, αυτά είναι όλα όσα υπάρχουν εδώ. Τα τουρκικά σύνορα απέχουν μόνο μερικά χιλιόμετρα, και παρόλο που τα πράγματα έχουν γίνει καλύτερα, οι σχέσεις είναι πάντα ψυχρές. Πήγαινε εκεί και δεξ αν έχεις καιρό. Υπάρχουν συρματοπλέγματα και νάρκες και φυλάκια κι όλα αυτά τα σκατά. Όλη η παραμεθόριος περιοχή είναι στρατιωτική ζώνη, απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντες εργασία. Αν οδηγήσεις λίγο πιο μακριά, θα σε σταματήσουν σε κάποιο οδόφραγμα, κι αν πας με τα πόδια και δεν έχεις άδεια, συλλαμβάνεσαι αμέσως».

«Ακούγεσαι επικριτική;»

«Νομίζω πως όλα αυτά είναι υπερβολικά. Για όνομα του Θεού, βρισκόμαστε στον εικοστό πρώτο αιώνα τώρα. Η εξέλιξη θα έπρεπε να έχει πάει λίγο μακρύτερα από το να στέλνουμε ακόμα τους γιους μας σ' ένα σύνορο όπου στοχεύουν με τα όπλα τους έναν εχθρό που δεν υφίσταται πλέον. Αλλά δε θα διαμαρτυρηθώ, είναι καλές μπίζνες για μας. Έχουμε πολλές παραγγελίες όταν έχουν άδεια οι στρατιώτες ή θέλουν να γλεντήσουν στην πόλη».

«Και πώς ήταν χτες; Δεν έτυχε να πάτε εσείς τον Σουηδό στο πορνείο;»

«Το περίμενα πως θα ρωτούσες. Το διασταύρωσα με τους οδηγούς όταν ήταν εδώ η αστυνομία. Και, ναι, ο Λευτέρης πιστεύει πως αυτός πήγε εκεί τον Σουηδό. Ο Λευτέρης είναι κοινωνικός και μιλάει πολύ, αλλά αυτός ο πελάτης ήταν πολύ σιωπηλός και φαινόταν νευρικός. Εν πάση περιπτώσει, σύμφωνα με τον Λευτέρη. Μπορείς, αν θέλεις, να του μιλήσεις».

Η γυναίκα γύρισε και φώναξε προς τα μέσα στο γραφείο. Ένας μεσήλικας με κοντοκομμένα μαλλιά και μαύρο μουστάκι κοίταξε από το άνοιγμα της πόρτας, κρατώντας ένα πλαστικό κύπελλο με καφέ στο ένα χέρι και μια εφημερίδα στο άλλο. Ακολούθησε μια σύντομη συνομιλία προτού ο άντρας αφήσει την εφημερίδα κι έρθει στον πάγκο.

«Λευτέρη, αυτός είναι... Πώς είπες ότι λέγεσαι;» είπε η γυναίκα.

«Γιούναταν Σάντλερ. Είμαι Σουηδός δημοσιογράφος, δουλεύω πάνω στο θέμα της δολοφονίας του Σουηδού έξω από το πορνείο», απάντησε κι έτεινε το χέρι του προς τον Λευτέρη.

«Ο κύριος Σάντλερ θέλει να μάθει για το δρομολόγιό σου χτες», εξήγησε η γυναίκα.

«Ναι. Τι να πει κανείς...» είπε ο Λευτέρης και τον κοίταξε προσεκτικά. «Μου έδωσε ένα χαρτί με μια διεύθυνση γραμμένη με το χέρι, λες και χρειάζεται διεύθυνση για να πάει κανείς εκεί. Φτάνει μόνο να πεις ότι θέλεις κορίτσια ή κάτι τέτοιο. Πηγαίνουμε εκεί καθημερινά».

«Πώς ήταν αυτός;»

«Έδειχνε λίγο μυστήριος, να πούμε. Στην αρχή το χαρτί, μετά δεν ήθελε να μιλήσει καθόλου. Καθόταν εκεί με μια τσάντα στα γόνατά του και φαινόταν νευρικός. Μαντεύω πως ήταν η πρώτη φορά που πήγαινε εκεί. Όλοι είναι νευρικοί τότε. Γίνεται μια πάλη ηθικής στο κεφάλι τους για το αν θα τολμήσουν ή δε θα τολμήσουν. Το έχω δει και παλιότερα».

«Είπε κάτι;»

«Τίποτε, απ' ό,τι θυμάμαι. Εγκατέλειψα την προσπάθεια να κάνουμε κάποια συζήτηση, δεν άξιζε τον κόπο. Αυτός ψηλάφιζε τα λεφτά όταν ήταν να πληρώσει, αλλά μου έδωσε ένα γενναίο φιλοδώρημα. Όταν, όμως, τον ρώτησα αν θα ήθελε να περιμένω απ' έξω, αρνήθηκε».

«Και πότε ήταν αυτό; Τι ώρα;»

«Όχι τόσο αργά. Γύρω στις εννιά. Η Μαριέττα μπορεί να κοιτάξει στον κατάλογο παραγγελιών», απάντησε ο Λευτέρης, ενώ ταυτόχρονα η γυναίκα άρχισε να γράφει κάτι στον υπολογιστή μπροστά της.

«Ο τύπος τηλεφώνησε στις 21.04. Ήθελε να τον πάρουμε αμέσως έξω από το ξενοδοχείο *Ηλέκτρα* και τον άφησε εκεί στις 21.31. Η διαδρομή κόστισε οχτώ ευρώ», είπε η γυναίκα την οποία ο Λευτέρης αποκάλεσε Μαριέττα.

«Και πήγε στον οίκο ανοχής;»

«Βέβαια, αν και τον άφησα στον δρόμο λίγο πιο κάτω. Και μάλιστα, για καλή μου τύχη, επειδή την τελευταία εβδομάδα η βροχή έχει καταστρέψει όλους τους χωματόδρομους της περιοχής. Αν είχα μπει μέσα στον χωματόδρομο, θα έπρεπε μετά να πάω κατευθείαν στο πλυντήριο αυτοκινήτων. Δεν μπορώ να οδηγώ ένα βρόμικο αυτοκίνητο».

«Οκέι, ευχαριστώ για τη βοήθεια».

«Κάτι άλλο;» ρώτησε η Μαριέττα.

«Ο Αλέξανδρος δεν ξέρεις τι είδε όταν πέρασε από κει;»

«Όχι, δυστυχώς».

«Ξέρεις πού μπορώ να τον βρω;»

«Μπορώ να σου δώσω το τηλέφωνό του αν θέλεις. Θα του κάνω ένα τηλεφώνημα να του πω ότι θα επικοινωνήσεις μαζί του».

* * *

Στο μικρό εστιατόριο υπήρχε μια ανοιχτή τηλεόραση σε κάποια γωνία. Ένας δημοσιογράφος μιλούσε με σοβαρότητα μπροστά στην κάμερα, και πότε πότε παρεμβάλλονταν εικόνες από ένα ποτάμι που είχε πλημμυρίσει και από έναν δρόμο που, από το νερό, δε φαινόταν πλέον.

Η βροχή είχε αρχίσει ξανά, και ο Γιούναταν είχε τρέξει από την εταιρεία ταξί στο πλησιέστερο εστιατόριο, για να προστατευτεί και να φάει κάτι. Ήταν ένα απλό μαγαζί με μουςαμάδες πάνω στα πλαστικά τραπέζια και άβολες ξύλινες καρέκλες, έναν ανεμιστήρα που έστελνε ζεστό αέρα και γύριζε εκνευριστικά στη μια γωνία και ασπρόμαυρες φωτογραφίες στους τοίχους. Στο ταβάνι μια λάμπα φθορίου φώτιζε με ένα ενοχλητικό φως.

Άνοιξε το μενού και αναστέναξε όταν αντιλήφθηκε ότι δε γνώριζε την ονομασία κανενός φαγητού. Περίμενε να βρει σουβλάκι και μουςακά, αλλά τα τοπικά ονόματα των φαγητών δεν του έλεγαν τίποτα.

Κοίταξε έξω από το παράθυρο και παρακολούθησε το παιχνίδι ενός σκύλου μέσα σε μια λακκούβα με νερό.

Παρ' όλα αυτά, ήταν ό,τι ακριβώς του χρειαζόταν. Μια στιγμή χαλάρωσης. Να μπορέσει να φάει με την ησυχία του – χωρίς άγχος.

Ήξερε πως η Σόνια Σάαρινεν θα του τηλεφωνούσε σύντομα και θα τον ρωτούσε για νέα άρθρα στο Διαδίκτυο, αλλά για μία και μοναδική φορά σκέφτηκε να χορτάσει με φαγητό την κοιλιά του και να μην αφήσει τη δουλειά να επισκιάσει την πείνα του. Τελικά θα έπρεπε να γράψει αυτά που του είπαν η Μαριέττα και ο Λευτέρης και να τα στείλει στη σύνταξη, αλλά αυτά θα μπορούσαν να περιμένουν για μετά το φαγητό. Τόσο βιαστικό δεν ήταν. Εν πάση περιπτώσει, όχι αυτήν τη φορά.

Παρακολούθησε τις κινήσεις του σκύλου λίγο ακόμα και μετά άρχισε να κοιτάζει και πάλι το μενού. Αναδεύτηκε στη θέση του όταν άκουσε μια φωνή δίπλα του.

«*Tourist*;»

Κοίταξε προς τα πάνω και συνάντησε το βλέμμα μιας γυναίκας που καθόταν στο διπλανό τραπέζι. Εκείνη χαμογελούσε με τέτοιο χαμόγελο που σημαίνει συμπόνια αλλά που συγχρόνως έχει και κάτι το διασκεδαστικό.

«Όχι», απάντησε στα ελληνικά και κούνησε αρνητικά το κεφάλι του. «Είμαι εδώ για δουλειά».

«Χρειάζεσαι βοήθεια; Με το μενού εννοώ...»

Ο Γιούναταν γέλασε.

«Δείχνω σαν να τη χρειάζομαι;»

«Αναστέναξες πολύ δυνατά μόλις είδες το μενού, κι εγώ υπέθεσα ότι δεν είσαι από δω. Δείχνεις λίγο σαν ένα ερωτηματικό...»

«Θα τα καταφέρω», της αποκρίθηκε.

«Είσαι σίγουρος; Μπορώ να σε βοηθήσω. Δεν είναι η πρώτη φορά που συναντάω κάποιον εδώ που δεν καταλαβαίνει τι γράφει το μενού. Κι εσύ φαίνεσαι... πώς να το πω... λίγο κουρασμένος, σαν να μην είναι η πρώτη φορά που συμβαίνει αυτό».

«Δεν είναι τίποτα. Καθόμουν και σκεφτόμουν άλλα πράγματα. Αλλά εσύ είσαι πολύ παρατηρητική», διαπίστωσε με ευχαρίστηση.

«Είναι η δουλειά μου. Από πού είσαι;»

«Από τη Σουηδία».

«Αλλά μιλάς ελληνικά;»

«Αρκετά. Έμεινα στην Αθήνα μερικά χρόνια».

«Μη μου πεις... Και τι έκανες;»

«Για δουλειά και τότε».

Κοίταξε προς τα κάτω στο μενού, σαν να μην ήθελε να φανεί πολύ περιέργη.

«Λοιπόν, τι θέλεις; Να φας δηλαδή...» του είπε.

Πριν προλάβει να πει κάτι, η γυναίκα άρχισε να αραδιάζει τα φαγητά του μενού. *Ταβά τζιέρ, ταβσανλί μπουρέκ, κουλακλί μαντί* – φαγητά που δεν ήξερε καθόλου.

«Περίμενα μουςακά, αλλά μαντεύω πως αυτό εδώ είναι μάλλον λάθος μέρος».

Η γυναίκα γέλασε.

«Έχεις επιλέξει εντελώς λάθος εστιατόριο αν θέλεις μουςακά. Εδώ έχει μόνο τα δικά μας φαγητά, αυθεντική κουζίνα. Εδώ είσαι όσο πιο μακριά μπορεί να βρεθεί κανείς από ένα τουριστικό μέρος».

«Λοιπόν, τι προτείνεις;»

«Ο Γιώργος κάνει το καλύτερο κουλακλί μαντί. Δοκίμασέ το αν δεν το έχεις φάει ποτέ πριν. Είναι ζυμαρικά γεμιστά με κιμά και σάλτσα από σκόρδο και γιαούρτι. Αυτό θα έπαιρνε θέση σε οποιοδήποτε Michelin εστιατόριο, αν θέλεις τη γνώμη μου. Παρεμπιπτόντως, λέγομαι Αγνή, Αγνή Βαλλή. Κι εσύ;»

Είπε το όνομά του και τη ρώτησε αν μπορούσε να καθίσει στο τραπέζι της.

«Ασφαλώς!» απάντησε εκείνη χαμογελαστή.

«Το όνομά σου δεν ακούγεται ελληνικό», είπε όταν κάθισε στο τραπέζι της.

«Δε γνωρίζεις την Αγνή Μπάλτσα, τη μέτζο σοπράνο;»

Ο Γιούναταν κούνησε αρνητικά το κεφάλι του – η όπερα δεν ήταν ακριβώς η μουσική που του άρεσε περισσότερο. Το αντίθετο.

«Οι γονείς μου λάτρευαν την όπερα, και η Αγνή Μπάλτσα είναι ένα από τα μεγάλα αστέρια της όπερας. Όχι, βέβαια, του ίδιου επιπέδου με τη Μαρία Κάλλας, αλλά εκείνη ήταν περισσότερο Αμερικανίδα παρά Ελληνίδα. Οι γονείς μου λάτρευαν την Αγνή Μπάλτσα, εξού και το όνομα. Ή, τουλάχιστον, έτσι μου έλεγαν όταν ρωτούσα για το όνομά μου».

Όταν ήρθε η σερβιτόρα στο τραπέζι τους, αυτός παρήγγειλε το φαγητό που του πρότεινε κι ένα μπουκάλι μεταλλικό νερό. Το εστιατόριο άρχισε να γεμίζει από τους μεσημεριανούς πελάτες – υπάλληλοι γραφείων με κοστούμια και γραβάτες αναμειγνύονταν με εργάτες οικοδομών, ενώ στο τρα-

πέξι δίπλα στο παράθυρο κάθονταν μερικοί ένστολοι άνδρες.

«Είπες ότι η δουλειά σου είναι να είσαι πολύ παρατηρητική», είπε ο Γιούναταν όταν η σερβιτόρα είχε απομακρυνθεί από το τραπέζι τους. «Τι εννοούσες;»

«Ήταν, βέβαια, κάπως υπερβολικό αυτό, αλλά δουλεύω στην τοπική εφημερίδα. Σ' αυτή την περίπτωση είναι καλό να μπορεί κανείς να βλέπει πράγματα και να έχει καλή γνώση των ανθρώπων. Να μπορεί να διακρίνει τι κάνουν και ποιοι είναι οι άνθρωποι».

«Λοιπόν, ποιος είμαι εγώ; Τι συμπέρασμα έχεις βγάλει για μένα εκτός από το ότι δεν είμαι από δω;»

«Στην αρχή σκέφτηκα τουρίστας, ίσως κάποιο ψώνιο με τη φύση που θα πάει για πεζοπορία στο δάσος της Δαδιάς ή για να παρατηρήσει πουλιά στο Δέλτα του Έβρου. Έχουμε αρκετούς τέτοιους εδώ, δηλαδή παρατηρητές πτηνών. Τα ρούχα σου, όμως, λένε κάτι άλλο – οι άνθρωποι της φύσης δε συνηθίζουν να φορούν τζιν και πουκάμισο. Εσύ φοράς εντελώς λάθος ρούχα για πεζοπορία στο δάσος και για να κοιμηθείς σε σκηνή. Έχεις πει ήδη πως είσαι εδώ για δουλειά. Η δεύτερη σκέψη μου ήταν πως είσαι αστυνομικός. Ξένους αστυνομικούς έχουμε αρκετούς εδώ. Ή, εν πάση περιπτώσει, είχαμε. Αλλά δε φαίνεσαι σαν αστυνομικός. Είναι δύσκολο να πω γιατί, αλλά δε δείχνεις σαν κάποιον που κυνηγάει εγκληματίες».

«Τι ήταν αυτό που ήλπιζες; Ότι θα ήμουν αστυνομικός και πως θα μπορούσες να τοιμήσεις κάτι περιπετειώδες για να γράφεις;»

«Χα χα! Ναι, κάτι τέτοιο. Είσαι κι εσύ καλός στο να διαβάζεις τους ανθρώπους».

«Έχω εξασκηθεί αρκετά με το πέραςμα των χρόνων».

«Η τελευταία μου εικασία είναι πως είσαι εδώ για τον ίδιο λόγο που είμαι κι εγώ. Έχεις κάτι ερευνητικό στο βλέμμα, κάτι που στριφογυρίζει, σαν να θέλεις πάντα να έχεις τον έλεγχο αυτών που συμβαίνουν γύρω σου. Ή, πιο σωστά, δε θέ-

λεις να χάσεις κάτι απ' αυτά που συμβαίνουν γύρω σου. Σκέψου να χάσεις ένα καλό σπόρι ή να είσαι σε λάθος τόπο σε λάθος περίπτωση... Αυτό είναι που σε κάνει να κοιτάς γύρω όλη την ώρα και δε σ' αφήνει να συγκεντρωθείς σ' αυτήν εδώ τη συζήτηση. Δεν έχω δίκιο;»

Αυτός γέλασε.

Ναι, και βέβαια είχε δίκιο. Αλλά δεν ήταν αυτή όλη η αλήθεια. Δεν ήταν η πρώτη φορά που κάποιος άφηνε να εννοηθεί ότι μπορούσε να δείχνει απών, ότι δυσκολευόταν να συγκεντρωθεί σε περισσότερα από ένα πράγματα τη φορά. Μπορούσε να στέκεται στο αυτόματο μηχάνημα του καφέ στη σύνταξη και να μην ακούει κάποιον που ερχόταν και του έλεγε ένα γεια. Είχε συμβεί να πιάσει το τηλέφωνο για να καλέσει έναν αριθμό και μετά να ξεχάσει τι ήθελε όταν κάποιος του απαντούσε στην άλλη άκρη της γραμμής. Μια φορά είχε διακόψει μια συνέντευξη με τον υπουργό Άμυνας. Η πίεση που ένιωθε στο στήθος ήταν πολύ μεγάλη. Δεν είχε καταφέρει να συγκεντρωθεί και δεν είχε ακούσει ούτε λέξη από αυτά που έλεγε ο υπουργός. Κρίση πανικού, διαπίστωσε η ψυχολόγος όταν της είπε για το συμβάν, αλλά αυτές ήταν δύο λέξεις που ο ίδιος δεν παραδεχόταν.

«Κι αν είσαι κι εσύ δημοσιογράφος, είσαι εδώ, φυσικά, για τον ίδιο λόγο που είμαι κι εγώ, εξαιτίας της δολοφονίας τη νύχτα;» διέκοψε η Αγνή Βαλλή τις σκέψεις του.

Αυτός έγνεψε καταφατικά.

«Λοιπόν, τι ξέρεις εσύ γι' αυτό που συνέβη;» τον ρώτησε.

«Όχι και πολλά ακόμα».

«Έχεις μιλήσει με τον Νίκο Βατσιλάκη;»

Αυτός χαμογέλασε κι έγνεψε πάλι καταφατικά.

«Τότε ξέρεις την εκδοχή της αστυνομίας. Ο Σουηδός αστυνομικός δεν ήθελε να πληρώσει και άρχισε να καβγαδίζει με μια πόρνη. Εκείνη σπάει ένα μπουκάλι και του κόβει τον λαιμό. Έτσι δεν είναι;»

«Ναι, αυτό άκουσα κι εγώ».

«Ρώτησες, όμως, ποιος ήταν αυτός που σήμανε συναγερομό στην αστυνομία;»

«Όχι», αναγκάστηκε να ομολογήσει.

«Οκεί, συνήθως δεν είναι ενδιαφέρον. Έτσι δεν είναι; Αλλά το έλεγξα με τον Νίκο, κι αυτός δεν ήξερε. Ή δεν ήθελε να μου πει. Έτσι, διασταύρωσα τις πληροφορίες μου με μια πηγή που έχω στο Κέντρο Λήψης Σημάτων Συναγερομού. Δε σήμανε κανένας συναγερομός χτες».

«Έννοείς...;»

«Ναι, ακριβώς. Και ποιος βρήκε το πτώμα; Αν κανένας δε σήμανε συναγερομό στην αστυνομία ή δεν τηλεφώνησε στο 112, πώς ήξερε η αστυνομία τι είχε συμβεί; Πώς ήξεραν πως έπρεπε να πάνε εκεί έξω;»

Η ΛΙΒΙΑ ΚΕΛΕΡ είχε κάνει λάθος. Το κατάλαβε μόλις έκλεισε πίσω της την πόρτα του υπογείου. Το δυνατό χτύπημα όταν έκλεισε η βαριά σιδερένια πόρτα τής είπε πως ήταν ήδη αργά για μια γρήγορη οπισθοχώρηση.

Αναγνώρισε το παλτό του: κλασικό στιλ από γκριζο μαλλί και με μαύρα κουμπιά. Αναγνώρισε το πρόσωπο: ισχνό με πυκνά φρύδια, ένα μυτερό πιγούνι και μια μύτη που φαινόταν σαν να είχε πάρει πρόσφατα μέρος σε καβγά. Και αναγνώρισε και το βλέμμα του: έντονο και διαπεραστικό, το ίδιο κακό όπως και το προηγούμενο βράδυ.

«Ήλπιζα ότι θα εμφανιζόσουν εδώ», είπε ο άντρας που στεκόταν μπροστά της.

Αυτός χαμογελούσε με ένα αλαζονικό χαμόγελο που αποκάλυπτε κιτρινωμένα δόντια κι ένα κενό στη δεξιά μεριά. Έδειχνε ιδιαίτερα ταλαιπωρημένος για να είναι δημοσιογράφος που βρισκόταν εκεί ώστε να κάνει ερωτήσεις. Από την άλλη, όμως, εκείνη δεν είχε την παραμικρή ιδέα τι ήθελε ο άντρας.

Η Λίβια κοίταξε λοξά προς την πόρτα και σκέφτηκε τις εναλλακτικές λύσεις που είχε.

«Καταλαβαίνω τι σκέφτεσαι...» της είπε ξεφυσώντας. «Αλλά δεν υπάρχει καμία διέξοδος».

Εκείνη έκανε ένα βήμα πίσω για να έρθει πιο κοντά στην πόρτα, κι αυτός απλώς κούνησε αρνητικά το κεφάλι του.

«Απομένουν τρία βήματα προτού φτάσεις στην πόρτα... Ύστερα πρέπει να γυρίσεις και ν' ανοίξεις την πόρτα. Πόσο μπορεί να πάρει; Δύο δευτερόλεπτα, ίσως τρία; Ακούγεται λίγο, ακούγεται πάντα λίγο όταν μιλάμε για δευτερόλεπτα, αλλά ήδη στο τρίτο βήμα θα σε προλάβω. Γι' αυτό, σε παρακαλώ, μείνε ακίνητη».

«Αλλιώς;» είπε και τον κοίταξε αγριεμένη. «Τι στον διάολο θέλεις;»

«Έχεις κάτι που θέλω», απάντησε ο άντρας ήρεμα.

«Τι εννοείς;» τον ρώτησε εκνευρισμένη.

«Έχεις κάτι που θέλω», επανέλαβε αυτός. «Ή μου το δίνεις δίχως αντίσταση ή θα χρησιμοποιήσω βία. Για μένα δεν έχει καμία σημασία».

«Δεν ξέρω για ποιο πράγμα μιλάς», του είπε. «Φεύγω τώρα. Δεν έχεις κανένα δικαίωμα να με σταματήσεις».

Έκανε ακόμα ένα βήμα προς τα πίσω, αλλά δεν πρόλαβε να πάει μακριά προτού ο άντρας φτύσει ένα οργισμένο «Ακίνητη!»

«Δε σου είπα να μείνεις ακίνητη; Δε σ' το είπα;» συνέχισε αυτός συριστικά. «Δεν καταλαβαίνεις τι σημαίνει;»

Η Λίβια σταμάτησε απότομα.

Τι στον διάολο θα έκανε; Αυτός φαινόταν πολύ δυνατότερος και δε θα είχε κανένα πρόβλημα να την εξουδετερώσει αν ήθελε. Τελικά, όμως, ποιες εναλλακτικές λύσεις είχε εκείνη; Να κάνει μια παραπλανητική κίνηση και να τρέξει προς την άλλη έξοδο; Να φωνάξει; Να παλέψει;

«Τι στον διάολο θέλεις;» ρώτησε για να κερδίσει χρόνο.

«Πάμε μαζί πάνω στο διαμέρισμά σου. Θα καταλάβεις», απάντησε αυτός κοφτά.

Κούνησε αρνητικά το κεφάλι της.

«Έχει γεμίσει ο τόπος από ανθρώπους των μίντια... Τι σκατά νομίζεις ότι μπορείς να κάνεις; Θα μας δουν».

Αυτός χαμογέλασε και την άφησε να δει τη λαβή ενός μαχαιριού στη ζώνη του.

«Το ξέρω, γι' αυτό και δε θέλω να βγάλεις ούτε άχνα. Ξεκλειδώνεις την πόρτα, κι εγώ στέκομαι πίσω σου. Καμία σκηνή, καμία φασαρία. Κάνεις αυτό που σου λέω, είναι το μόνο που χρειάζεται. Δε θα αντιληφθούν τίποτα οι δημοσιογράφοι. Δεν πρόκειται να πάθεις το παραμικρό».

Ο άντρας έκανε ένα βήμα μπροστά, και η Λίβια μπορούσε να νιώσει την αναπνοή του, να νιώσει τη μυρωδιά από κολόνια και καπνό τσιγάρου από τα ρούχα του. Ήταν πολύ κοντά της τώρα και σήκωσε το χέρι του, τη χάιδεψε στο μάγουλο και παραιμέρισε μια τούφα μαλλιά που είχαν πέσει στο μέτωπό της.

«Φοβάσαι, το βλέπω. Είμαι καλός στο να βλέπω τέτοια πράγματα. Αλλά δε χρειάζεται να φοβάσαι. Κάνε απλώς αυτό που λέω, κι όλα θα πάνε καλά. Θέλω μόνο αυτό που είναι δικό μου. Είναι το μόνο που χρειάζομαι».

«Τι δικό σου;»

Τη χαϊδεύει ακόμα μία φορά στο μάγουλο. Εκείνη ανατριχιάζει από την επαφή και στέκεται ακίνητη από τον τρόμο.

«Κοίτα, δεν είμαι επικίνδυνος», είπε και την κοίταξε στα μάτια. «Αλλά πρέπει να χαλαρώσεις».

«Είσαι τρελός, που να πάρει ο διάολος...» μουρμούρισε η Λίβια.

«Θέλω μόνο αυτό που είναι δικό μου», επανέλαβε ο άντρας.

«Μα δεν έχω τίποτα δικό σου!» ξεφώνισε εκείνη. «Αυτό λες όλη την ώρα, αλλά κατάλαβέ το, δεν έχω τίποτα δικό σου. Έχεις κάνει λάθος στο πρόσωπο. Γαμώτο, δεν ξέρω ούτε ποιος είσαι!»

Κοίταξε γύρω της, αλλά δεν έβλεπε κάποια διέξοδο. Αυτός είχε μπλοκάρει τον δρόμο μπροστά της και, φυσικά, είχε δίκιο όταν είπε ότι δε θα προλάβαινε ποτέ να φτάσει στην πόρτα πίσω της. Μόλις θα άρχιζε να κινείται, αυτός θα την άρπαζε, τόσο κοντά της ήταν τώρα.

«Πάμε στο διαμέρισμα. Θα είναι καλύτερο για σένα αν δεν κάνεις κόλπα», της είπε.

Προσπάθησε να αντισταθεί, αλλά αυτός την έσπρωξε προς τα πίσω, κι εκείνη δεν κατάφερε να αντισταθεί. Η Λίβια άρχισε να φωνάζει με όλη της τη δύναμη, έκανε μιαν απεγνωσμένη προσπάθεια μήπως και την ακούσει κάποιος. Ήταν το μόνο που μπορούσε να κάνει. Έπρεπε να βγάλει από μέσα της τον τρόμο και την οργή, χρειαζόταν να νιώσει ότι πρόβαλε αντίσταση, αλλά το χτύπημα που την πέτυχε στο μάγουλο την έκανε να τρεκλίσει. Έχασε την ισορροπία της και δεν κατάφερε να κρατηθεί από κάπου. Ο πόνος τη μαχαίρωσε όταν έπεσε στο τσιμεντένιο πάτωμα.

«Σου έδωσα μια ευκαιρία...» της είπε ο άντρας συριστικά. «Σου έδωσα μια γαμημένη ευκαιρία, κι εσύ φωνάζεις. Τι σκατά πάει στραβά με σένα;»

«Με μένα;» του αντιγύρισε.

«Δε θέλω να σου κάνω κακό», συνέχισε αυτός, «αλλά δε μου δίνεις καμία επιλογή, γι' αυτό και θα γίνει έτσι. Σήκω πάνω. Σήκω πάνω, που να σε πάρει ο διάολος!»

Όταν δεν το έκανε, την άρπαξε από το μπουφάν και τη σήκωσε, έβγαλε το μαχαίρι και το πίεσε στην πλάτη της.

«Πάμε τώρα», είπε αποφασιστικά. «Τώρα! Πάνω στο διαμέρισμα».

Ένωσε τη μύτη του μαχαίριού στο μπουφάν της. Την κρατούσε σφιχτά – και δε θα βοηθούσε καθόλου ούτε αν κουνούσε το σώμα της ούτε αν προσπαθούσε να ξεφύγει. Κανένας δεν είχε ακούσει τις φωνές της, κανένας δε θα ερχόταν να τη βοηθήσει. Οι παχιοί τσιμεντένιοι τοίχοι και η σιδερένια πόρτα του υπογείου περιόριζαν την εμβέλεια όλων των ήχων.

«Το κλειδί...» είπε εκείνη απεγνωσμένα. «Το κλειδί... πρέπει να έχω το κλειδί... για το διαμέρισμα. Είναι... είναι... στο σακίδιο».

Την άφησε, και ήταν ακριβώς αυτό το μικρό περιθώριο

που χρειαζόταν. Στράφηκε προς την άλλη μεριά του και προ-σποιούνταν ότι ψαχούλευε στο σακίδιο, και τη μικρή εκεί-νη στιγμή που αυτός χαλάρωσε, του έχωσε μια με το γόνατό της ανάμεσα στα πόδια του. Μία φορά, δύο φορές. Και πριν αυτός προλάβει να αντιδράσει, έκανε δύο γρήγορα βήματα προς τα πίσω και τον κλότσησε στα αχамνά, κατευθείαν στα αρχίδια, εκεί όπου πονάει περισσότερο.

Αυτό το είχε μάθει στα μαθήματα αυτοάμυνας.

Όταν ο άντρας έπεσε κάτω, έχωσε τα δάχτυλά της στα μάτια του.

Κατόπιν έφυγε τρέχοντας από κει.

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΗΤΑΝ απλή. Η Αγνή Βαλλή θα τον βοηθούσε με πηγές στην αστυνομία και επαφές στην Ορεστιάδα και θα έπαιρνε ως αντάλλαγμα τα στοιχεία που θα κατάφερνε να βρει η εφημερίδα του στη Σουηδία.

Ο Γιούναταν Σάντλερ της είχε δώσει ήδη αποσπάσματα και πληροφορίες από την πρωινή πρες κόνφερανς στη Στοκχόλμη και τώρα ήλπιζε πως η συμφωνία θα του παρείχε πλεονεκτήματα σε σχέση με τους ανταγωνιστές.

Τα νέα περί δολοφονιών ήταν πάντα η εντός έδρα περιοχή των απογευματινών εφημερίδων, μια περιοχή όπου πάντα κέρδιζαν τις πρωινές εφημερίδες κι όπου οι ανώνυμες πηγές από την αστυνομία τους παρείχαν πάντα ζουμερές πληροφορίες παρά το απόρρητο των προκαταρκτικών ερευνών και την απαγόρευση αποκαλύψεων. Η δική του εφημερίδα έδινε συχνά την εντύπωση της πληκτικής και στεγνής εφημερίδας, εφάρμοζαν τη χρησιμότητα, δεν έμπαιναν ποτέ σε λεπτομέρειες κι έπαιρναν μόνο κατ' εξαίρεση συνεντεύξεις από συγγενείς θυτών και θυμάτων. Είχε δει κατ' επανάληψη τον εαυτό του και τους συναδέλφους του να υποσκελίζονται από φανταχτερούς πηχυαίους τίτλους και τρανταχτές αποκαλύψεις στον απογευματινό Τύπο, αλλά μπορεί αυτήν τη φορά

τα πράγματα να γίνονταν διαφορετικά. Ίσως η βοήθεια της Αγνής Βαλλή συνέβαλλε ώστε αυτός να φτάσει πιο μακριά απ' ό,τι οι δημοσιογράφοι της *Aftonbladet* και της *Expressen*. Αυτοί ούτε καν είχαν έρθει ακόμα εδώ και σίγουρα κάθονταν σε κάποιο αεροπλάνο διασχίζοντας την Ευρώπη ή σ' ένα νοικιασμένο αυτοκίνητο στον δρόμο από το αεροδρόμιο.

Αυτό ήταν ένα υπέροχο συναίσθημα.

Ο Γιούναταν είχε ήδη ένα μεγάλο προβάδισμα, και η Αγνή θα το έκανε ακόμα μεγαλύτερο.

Έβγαλε το κινητό και πληκτρολόγησε τον αριθμό του ταξιτζή, του Αλέξανδρου, αλλά το έκλεισε όταν απάντησε ο αυτόματος τηλεφωνητής.

Ούτε και ο Νίκος Βατσιλάκης απάντησε, κι έβρισε σιγανά, σχεδόν μονολογώντας, κούμπωσε το μπουφάν του και κατευθύνθηκε βιαστικά προς το αυτοκίνητό του.

Η Ορεσιτιάδα ήταν μια πόλη με άδειους δρόμους και είχε κατεβάσει τα ρολά. Οι μοναδικοί άνθρωποι που έβλεπε ήταν μερικά σχολειάρια που έτρεχαν διασχίζοντας την πλατεία. Οι υπόνομοι και τα λιθόστρωτα δεν μπορούσαν να απορροφήσουν περισσότερο νερό, και σε πολλά σημεία ο δρόμος είχε πλημμυρίσει. Αναγκάστηκε να πηδάει εδώ κι εκεί για να αποφύγει τα νερά και παραλίγο να γίνει μούσκεμα όταν τον προσπέρασε ένα κόκκινο *pikcup*.

Έβρισε δυνατά και κοίταξε οργισμένος τον οδηγό.

Σκέφτηκε αν θα πήγαινε να κάνει τσεκ ιν στο ξενοδοχείο ήδη από τώρα, να αλλάξει ίσως ρούχα, να αποφύγει την υγρασία και να βάλει ένα ζευγάρι στεγνές κάλτσες. Άλλαξε, όμως, γνώμη, δεν ήθελε να χάσει χρόνο και αποφάσισε να πάει ξανά στον οίκο ανοχής.

Όταν έφτασε εκεί, οι ειδικοί της αστυνομίας είχαν φύγει, και το μόνο που θύμιζε τη νυχτερινή δολοφονία ήταν οι ταινίες με τις οποίες είχαν αποκλείσει την περιοχή και η λευκή σκηνή. Ένα περιπολικό ήταν παρκαρισμένο στον χωμα-

τόδρομο, αλλά ήταν άδειο, και δεν είδε κανέναν αστυνομικό εκεί κοντά.

Ακολούθησε πάλι την ταινία, τον ίδιο δρόμο γύρω από το σπίτι που είχε κάνει πριν από μερικές ώρες, προσπέρασε το τροχόσπιτο και γύρισε πάλι στον προαύλιο χώρο μπροστά στην είσοδο. Τίποτα δεν είχε αλλάξει, ούτε καν η ομίχλη δεν είχε αραιώσει. Κοίταξε τριγύρω, σκέφτηκε για λίγο. *Τι στον διάολο;* αναρωτήθηκε και στη συνέχεια πέρασε κάτω από την ταινία.

Τίποτα δεν υποδήλωνε πως εδώ ήταν τόπος δολοφονίας. Η Σήμανση είχε απομακρύνει ήδη όλο της τον εξοπλισμό, το πτώμα είχε τοποθετηθεί σε ειδική θήκη και είχε μεταφερθεί εδώ και πολλές ώρες στο νεκροτομείο μέσα σε κάποιο ψυγείο και περίμενε τη νεκροψία ή τη μεταφορά στη Σουηδία.

Περπάτησε μετρώντας την απόσταση έως το σπίτι, ήταν πενήντα είκοσι μέτρα, και μετά ψηλάφισε το χερούλι της πόρτας του πορνείου. Ήταν κλειδωμένη, κι όταν χτύπησε, δεν ήρθε κανένας για να ανοίξει.

Τι νόμιζε;

Ότι η δραστηριότητα θα συνεχιζόταν σαν να μην είχε συμβεί τίποτα;

Γύρισε πίσω, πέρασε κάτω από την ταινία και κατευθύνθηκε προς το άλλο πορνείο. Η κόκκινη λάμπα φεγγοβολούσε στην ομίχλη, κι αυτός ήλπιζε ότι κάποιος εκεί θα είχε δει κάτι. Δίπλα από μια πινακίδα που έγραφε «Αφροδίτη» υπήρχε ένα κουδούνι και το πίεσε.

Η πόρτα άνοιξε με ένα τριξίμο. Περίμενε κάποιον, σε στιλ μπράβου, αλλά στο άνοιγμα της πόρτας στεκόταν μια από τις πόρνες. Φορούσε ένα στενό ροζ σορτσάκι κι ένα σουτιέν με ασημένιες χάντρες.

Έδειχνε καταπονημένη, αδύνατη. Το πρόσωπό της ήταν έντονα μακιγιαρισμένο, φορούσε ροζ κραγιόν, πράσινη σκιά στα μάτια και κόκκινη πούδρα στα φουσκωμένα της ζυγωμα-

τικά. Τα βλέφαρά της ήταν σίγουρα ψεύτικα, τα ξανθά μαλλιά οτιδήποτε άλλο εκτός από φυσικά, και το άρωμά της επέχει να το είχε αγοράσει σε πολύ χαμηλή τιμή από κάποιο φτηνομάγαζο.

«*15 minutes, 30 euro, one position*», είπε σε άθλια αγγλικά.

Ο Γιούναταν δεν περίμενε πως εκείνη θα ήταν τόσο κοφτή, τόσο επαγγελματική, και πριν προλάβει να πει κάτι, του έκανε νόημα με μια μικρή κίνηση του κεφαλιού της να περάσει μέσα.

«*One hour, 100 euro. Oral, fuck. You understand? My name Alesia*».

Αυτές ήταν φράσεις που τις είχε μάθει απέξω, τις επαναλάμβανε συνεχώς και τις πρόφερε με μιαν αδιαφορία σαν να επρόκειτο για παραγγελία σε κάποιο φαστφουντάδικο.

«Δεν είμαι εδώ για σεξ», προσπάθησε να πει, αλλά εκείνη δεν άκουγε.

«Δεν αρέσει εγώ, έχουμε άλλη κοπέλα, εσύ περιμένεις», συνέχισε, θαρρείς κι αυτός δεν είχε ανοίξει ποτέ το στόμα του.

Μόνο όταν ύψωσε τη φωνή του σταμάτησε. «Όχι σεξ!» είπε πάλι, αυτήν τη φορά σε πιο οξύ τόνο.

«Εσύ αστυνομία;» ρώτησε η κοπέλα.

Είδε την ανησυχία στα μάτια της και κούνησε αρνητικά το κεφάλι του.

«Δημοσιογράφος. Γράφω για τον καβγά εκεί πέρα. Ένας αστυνομικός δολοφονήθηκε χτες. Ξέρεις κάτι γι' αυτό;»

Έδειξε με ένα νεύμα προς το άλλο πορνείο και παρατήρησε για άλλη μία φορά την ανησυχία στα μάτια της.

«Εγώ δε μιλάει. Αφεντικός σκοτώνει εμένα...»

Κοίταξε προς το ταβάνι με μιαν αστραπιαία κίνηση των ματιών της. Ψηλά στη γωνία βρισκόταν μια μικρή κάμερα. Ούτε που φαινόταν αν δεν ήξερε κάποιος πως ήταν εκεί.

«Φοβάσαι; Το αφεντικό;»

«Αφεντικός καλός, αλλά όχι μιλάει εγώ...»

Η κοπέλα είχε αρχίσει να ανυπομονεί. Το παρατήρησε αυτό και από τον τρόπο ομιλίας της και από το ότι δεν μπορούσε να σταθεί πλέον ακίνητη. Ξαφνικά υπήρχε κάτι φοβισμένο στον τρόπο της, μια αλλαγή που ήρθε μόλις αυτός ανέφερε τη δολοφονία στον άλλο οίκο ανοχής.

«Εσύ φύγεις», είπε κι έκανε μια κίνηση προς την πόρτα.

«Πληρώνω», αποκρίθηκε γρήγορα. «15 λεπτά, 30 ευρώ. Οκεί;»

Η κοπέλα σταμάτησε και ζύγιζε την πρότασή του. Ίσως, παρ' όλα αυτά, ήταν μια απλούστερη λύση από το να του δείξει την εξώπορτα, κι έπειτα από μερικά δευτερόλεπτα σιωπής τού έδειξε με ένα νεύμα μια μαύρη ξύλινη πόρτα.

Το δωμάτιο δεν ήταν μεγάλο, οι τοίχοι ήταν βαμμένοι σε μια ροζ απόχρωση, και στο πάτωμα υπήρχαν μαρμαρίνες μιταιοιόν πλάκες κι ένα κόκκινο χαλί. Εκτός από μια ντουλάπα, το κρεβάτι και τα δύο κομοδίνα ήταν τα μόνα έπιπλα του δωματίου. Ήταν πιο περιποιημένο απ' ό,τι είχε φανταστεί ο Γιούναταν και μύριζε απορρυπαντικό. Στο κρεβάτι υπήρχε μια καλοδιπλωμένη πετσέτα, το καλάθι των αχρήστων ήταν άδειο, και δίπλα στην πόρτα υπήρχε μια κρεμάστρα για ρούχα.

«*Money*».

Η κοπέλα τον κοιτούσε απαιτητικά, έδειξε με το χέρι της ένα πλαστικοποιημένο χαρτί με τους κανόνες του πορνείου και περίμενε να βγάλει το πορτοφόλι του.

«Μιχαέλα έφυγε», είπε όταν είχε πάρει τα χαρτονομίσματα.

«Η Μιχαέλα;» ρώτησε αυτός με περιέργεια.

«Ναι, Μιχαέλα έφυγε. *She's gone*», είπε πάλι.

Ο Γιούναταν προσπάθησε να καταλάβει τα κακά αγγλικά της. Είχαν τη σπαστή προφορά κάποιας ανατολικοευρωπαϊκής γλώσσας. Ίσως ήταν μολδαβικά ή ρουμανικά ή βουλγαρικά. Δεν ήξερε ποια από αυτές τις γλώσσες είναι.

«Η Μιχαέλα είναι η κοπέλα που είναι ύποπτη για τη δολοφονία;» ρώτησε.

«Εγώ δεν ξέρει», του απάντησε και κάθισε στο κρεβάτι.
«Ποια είναι η Μιχαέλα;» τη ρώτησε.
«Μιχαέλα δουλεύει εκεί».
Έδειξε με το χέρι της προς το άλλο πορνείο.
«Μιχαέλα καλή», συνέχισε. «Μιλάμε πολύ μαζί... Εμείς
ίδια πόλη».
«Άκουσες κάτι χτες ή είδες κάτι; Όταν συνέβη;»
«Όχι. Εγώ δουλεύει. Πολλοί άντρες χτες».
«Πόσοι;»
Ύψωσε το χέρι της κι έδειξε τέσσερα δάχτυλα.
«Αφεντικός άγριος χτες, αλλά πολλοί άντρες εδώ. Εγώ
δουλεύει όλο βράδυ».
«Και πότε είδες τη Μιχαέλα για τελευταία φορά;»
«Χτες. Μιλάμε μετά εγώ δουλεύει».
«Κι έπειτα απ' αυτήν τη φορά δεν την έχεις ξαναδεί;»
«Όχι».
«Και δεν ξέρεις πού είναι τώρα;»
«Όχι».
Προσπάθησε να καταλάβει αν του έλεγε αλήθεια.
«Είσαι σίγουρη;»
«Ναι... Εγώ δεν ξέρει καθόλου».
«Δεν υπάρχει κάποιο μέρος όπου θα μπορούσε να κρυφτεί;»
«Εγώ δεν ξέρει. Εμείς πιο πολύ εδώ. Εμείς όχι από δω,
δεν ξέρουμε περιοχή».
«Πού μένει η Μιχαέλα;»
Η Αλέσια ύψωσε τους ώμους της.
«Τι ρόλο παίζει; Αυτή όχι εκεί. Εμείς μένουμε μαζί, αλλά
αυτή όχι εκεί τη νύχτα».
«Και πού είναι αυτό;»
«Το τροχόσπιτο».
«Εδώ έξω;»
Η κοπέλα έγνεψε καταφατικά.
«Ξέρεις κάποιον άλλο που μπορεί να γνωρίζει πού είναι;»

«Όχι... Κανένας εδώ ξέρει. Εγώ ρωτάει άλλα κορίτσια, αλλά δεν ξέρουν».

«Οκεί», αποκρίθηκε και της έδωσε την κάρτα του. «Αν ακούσεις κάτι, μπορείς να μου τηλεφωνήσεις».

«Εγώ δεν μπορεί τηλεφωνήσει, δεν μπορεί έχει τηλέφωνο».

Κοίταξε το ρολόι της και σηκώθηκε, άρχισε να ξεστρώνει το σκέπασμα του κρεβατιού και το πέταξε στο πάτωμα, μάζεψε το πανωσέντονο, το κουβάριασε και το έβαλε στο κέντρο του κρεβατιού. Μετά τσαλάκωσε το κατωσέντονο, πήρε τα μαξιλάρια, πέταξε το ένα στο πάτωμα και το άλλο στην κορυφή του κρεβατιού.

«Φαίνεται εγώ δουλεύει», είπε όταν αυτός την κοιτούσε ερωτηματικά. «Αφεντικός σκοτώνει αν όχι σεξ. Αφεντικός σκοτώνει εμένα αν μιλάει».

* * *

Από απόσταση ακουγόταν ο θόρυβος από την οδική αρτηρία. Ο πνιχτός ήχος από τις ρόδες και τις μηχανές είχε περιβληθεί από την ομίχλη και δεν άντεχε να φτάσει έως το ύψωμα. Ο Γιούναταν ακολούθησε τα αυτοκίνητα με το βλέμμα του και προσπάθησε να υπολογίσει πόσο μακρινή ήταν η απόσταση έως εκεί.

Εκατό μέτρα;

Το πολύ, όχι περισσότερο.

Πολλοί άντρες, είχε πει η Αλέσια. Η ίδια είχε δεχτεί τέσσερις άντρες που πλήρωσαν για σεξ την προηγούμενη βραδιά, αλλά, σύμφωνα με την αστυνομία, δεν υπήρχαν άλλοι μάρτυρες εκτός από τον ταξιτζή. Σίγουρα και οι άλλες κοπέλες θα είχαν πολλή δουλειά, αλλά παρότι κυκλοφορούσε πολύς κόσμος, προφανώς κανένας δεν είδε τίποτα. Εν πάση περιπτώσει, αυτό είπε η αστυνομία. Ο Νίκος είχε αναφέρει μόνο δύο άλλους πελάτες που ήταν εκεί όταν δολοφονήθηκε ο Μπου

Κέλερ, αλλά και οι δύο, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο Τύπου της αστυνομίας, βρισκόνταν στο εσωτερικό του οίκου ανοχής.

Ο Γιούναταν γύρισε πίσω και στάθηκε για λίγο έξω από την απαγορευτική ταινία στον τόπο της δολοφονίας. Όταν έφυγε από την «Αφροδίτη», η Αλέσια είχε ρίξει πάλι μιαν αστραπιαία ματιά προς τα πάνω στην κάμερα. Δεν είχε πει τίποτε, αλλά αν υπήρχε μια κάμερα μέσα στο σπίτι, δεν ήταν καθόλου απίθανο να υπάρχει και μια απ' έξω. Και, βέβαια, όταν έφευγε από κει, είδε μια μικρή κάμερα δίπλα από την είσοδο. Αυτός ήταν μάλλον κάποιος τρόπος για να εμποδίζουν τους καβγατζήδες να μπουν μέσα, και υπέθεσε πως και ο άλλος οίκος ανοχής θα είχε παρόμοιο σύστημα παρακολούθησης.

Πέρασε κάτω από την ταινία, κοίταξε τριγύρω και ψηλάφισε πάλι την πόρτα. Ακόμα κλειστή ήταν, αλλά είχε δίκιο. Εκεί δίπλα υπήρχε μια πινακίδα με το όνομα «Έπαυλη Λουξ» με καλλιγραφικά γράμματα, ενώ από πάνω ήταν τοποθετημένη μια κάμερα στραμμένη κατευθείαν προς το μέρος του.

Αλλά δεν ήταν αυτή η κάμερα που τον έκανε να αντιδράσει. Ήταν η άλλη, εκείνη που βρισκόταν έξω από την πόρτα, ακριβώς κάτω από την οροφή.

Αυτή η κάμερα ήταν στραμμένη προς τον προαύλιο χώρο και τη λευκή σκηνή.

Στραμμένη κατευθείαν στον τόπο του εγκλήματος.

Ένας Σουηδός αστυνομικός που εργαζόταν στο Κέντρο Πρώτης Υποδοχής προσφύγων στα ελληνοτουρκικά σύνορα δολοφονείται έξω από έναν οίκο ανοχής σε μια μικρή ελληνική πόλη. Οι Αρχές αποφαινόνται ότι πρόκειται για διαφωνία μεταξύ ιερόδουλης και πελάτη, και η υπόθεση κλείνει. Οι σκανδαλοθηρικές εφημερίδες, όμως, δεν αφήνουν την είδηση να πέσει κάτω.

Όταν ο Σουηδός δημοσιογράφος Γιούναταν Σάντλερ ερευνά την υπόθεση, σιγά σιγά αρχίζει να υποψιάζεται ότι κάτι κρύβεται πίσω από τη δολοφονία. Κάτι μεγάλο.

Μαζί με τη συνάδελφό του Αγνή Βαλλή, οδηγείται στο συμπέρασμα πως η δολοφονία ήταν διαταγή από «ψηλά». Θέλει να μάθει την αλήθεια, αλλά σύντομα απειλείται και η δική του ζωή.

Καθώς οι ακροδεξιές φωνές κερδίζουν όλο και περισσότερο έδαφος στα κοινοβούλια των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το αίσθημα ανθρωπισμού ολοένα και μειώνεται. Ποιες είναι οι δυνάμεις εκείνες που πολεμούν την είσοδο των προσφύγων στην Ευρώπη και για ποιους λόγους; Ένα στιβαρό αστυνομικό μυθιστόρημα, που ψηλαφεί ένα από τα πλέον φλέγοντα ζητήματα της εποχής μας.

**ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΣΤΙΓΚ ΛΑΡΣΟΝ, ΑΚΟΜΗ ΕΝΑΣ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΕΙΣΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΟΥΗΔΙΚΟ CRIME.**

CRIME

www.psichogios.gr/crime

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ISBN: 978-618-01-1663-2

9 786180

116632

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 17897

Γ Ι Α Κ Α Τ Α Σ Υ Ρ Ρ Ο Η Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ